

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

MAPENZI YA MUNGU NJIA YETU

**KUGUNGUA MOYO WA MUNGU KAMA RUTH ANAMPENDA, SAMWELI ANAMTUMIKIA, NA
WATU WAKE WANAMKATAA**

IMULIZI KUTOKA KITABU CHA RUTH NA SAMWELI WA KWANZA

**“NIMEFICHA NENO LANGU KATIKA MOYO WANGU...”
ZABURI 119:11**

Scripture taken from the HOLY BIBLE, NEW INTERNATIONAL VERSION®. Copyright © 1973, 1978, 1984 by International Bible Society. Used by permission of Zondervan. All rights reserved.

Kuanza

Utangulizi

Somo 1

1. Utangulizi wa habari ya Ruth
2. Kutafakari maneno *Mkulima* na *Uchungu*
3. Utafiti wa Ruth Shambani
4. Boas Amjali Ruth
5. Utii wa Ruth kwa Boasi

Somo 2

1. Habari za Upendo Zinaendelea
2. Tabia Imara na Ndugu mwanamme na Mkombozi
3. Ukaribisho wa Boasi na Biashara
4. Baraka za Ndoa
5. Baraka, Matumizi na Kutafakari

Somo 3

1. Ukoo wa Samweli
2. Safari ya kwanda Shilo
3. Maandalizi ya Samweli kwa Huduma
4. Furaha ya Hannah
5. Eli na Watoto Wake

Somo 4

1. Kulinganishwa kwa Watoto
2. Wito wa Mungu kwa Samweli
3. Kutafakari Habari
4. Kifao cha Eli na Watoto Wake
5. Safari ya Sanduku la Agano

Somo 5

1. Waisraeli Wanamrudia Mungu
2. Waisraeli Wadai Mfalme
3. Mungu Akataa Kuwa Mfalme wa Israeli
4. Sauli Akutana na Samweli
5. Sauli Apokea Kiti cha Heshima

Somo 6

1. Sauli Atawazwa Kuwa Mfalme
2. Kutotii kwa Sauli Kama Mfalme
3. Kutafakari Utawala wa Sauli
4. Kukariri Zaburi ya 130
5. Somo la Mrudio: *Mapenzi ya Mungu Njia Yetu*

KUANZA

Unapoendelia kujifunza, *Mapenzi ya Mungu Njia Yetu* inaanza safari ya kubadili maisha yako yaliyosalia. Safari yako itakuwa ya kipekee kwako na itategemea kwa sehemu utayari wako na hamu yako ya kukua katika ufahamu wako wa Biblia na jinsi utakavyopenda baadhi ya wahusika wapya. Kujitoa kwako kwa masomo inakuletea matumaini ya kuimarisha maisha yako kama Mungu Asemavyo nawe katika Neno lako.

Unapaswa kuwa na vifaa vitano mikononi. Vifaa hivi vitatumwiwa wakati wote wa masomo. Utazitumia muda wote wa masomo katika kukuwezesha katika kujifunza kwako.

1. Somo hili la kujifunza Biblia : *Mapenzi ya Mungu Njia Yetu*
2. Biblia toleo la Union Version. Kumbuka: Kama unanunua Biblia mpya tafuta Biblia yenye
  - a. Biblia yenye yaliyomo
  - b. Kolamu ya rejea, chiniya ukurasa
  - c. Itifaki nyuma ya Biblia
  - d. Ramani chache za msingi nyuma ya Biblia
3. Kalamu, penseli na kalamu yarangi
4. Daftari
5. Kadi

Kwa vifaa vilivyoorodheshwa katika #2 utakuwa umejizatiti kwa masomo yako tayari kwa kutembelea maandiko kwa mafanikio. Ukiwa unanunua Biblia usisite kuuliza muuzaji kwa msaada wa kufanya uchaguzi. Ombo mwongozo hasa unapotafuta Biblia yenye rejea.

Usisite kuandika kwenye Biblia yako. Unaruhusiwa! Ndiyo maand kalamu zimejumuishwa. Ni Biblia yako ya kujifunza. Ifanye iwe yako kwa notisi zako, kupiga mistari, kuweka miduara na mishale.! Unashauriwa kutumia daftari kuweka kumbukumbu.,

Kila moja ya masomo sita limegawanywa katika sehemu tano. Sehemu hizi ni kwaajili ya kukusaidia kuendelea kwa mpango. Muda wa masomo yako ni juu yako mwenyewe. Wakati mwingine somo linaweza kutaka muda mwingi kuli ule ulonao na hii itakufanya utumie zaidi ya kipindi kimoja kukamilisha somo. Wakati mwingine utamaliza somo na kuendelea na linalofuata.

Kama hii ni mara yako ya kwanza kunza kujifunza Biblia, unahimizwa kuanza na somo la kwanza liitwaalo *Kuifanya Biblia Kuwa Yako*. Ni somo linalokupatia zana za kuanza safari ili kusaidia kujifunza kwako na kukuwezesha kuzunguka Biblia.. *Kuifanya Biblia Kuwa Yako* inaweza kupatikana kwenye mtandao wa www.FullValue.org. Masomo ya nyongeza yanaweza kupatikana kawa malipo.

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

- *Mpango wa Mungu Chaguo Letu* ni somo la sura kumi na mbili za kwanza za kitabu cha Mwanzao.
- *Ahadi ya Mungu Baraka Yetu* ni habari ya Abrahamu inayopatikana katika Mwanzo 12-25.
- *Uaminifu wa Mungu Tumaini Letu* ni habari za Isaka na Yakobo zilizoandikwa katika Mwanzo 25-36.
- *Msamaha wa Mungu Uhuru Wetu*, ni katika Mwanzo 37-50 Ni habari ya Yusufu na ndugu zake.
- *Wito wa Mungu Ukombozi Wetu – Sehemu I* inajumuisha sura kumi na mbili za kwanza za kitabu cha Kutoka

Japo masomo haya yanashauriwa lakini si lazima kwaajil ya kusomo somo hili la saba, *Mapenzi ya Mungu Njia Yetu* Mwisho, inabidi ifahamike kuwa somo hili limeandaliwa kwaajili yako kukuwezesha kujifunza mwenyewe. Imetengeniezwa kutumika kirafiki. Kwa nidhamu fulani utakamilisha masomo kwa muda mfupi. Kwa wakati huohuo utafurahia somo. Utapata ufahamu mpya. Utahitaji kushirikisha ufahamu na maarifa mapya watu wengine. Utauliza baadhi ya maswali ya changamoto ambalyo yatakutakisha majibu. Ukitengemea kupata majibu unahimizwa kukaribisha wanandoa aua marafikia kushirikiana nao katika masomo. Nidhamu ya kufanya kazi kwenye nyumba ya mazoezi kwa mfano, ni nzuri na rahisi kukiwapo ushirikiano na mtu mwengine. Kwa pamoja mnaendelea kutiwa moyo na kuhamasishwa Labda wewe na mwenzi wako mnataka kualika wanandoa wengine ili kujifunza pamoja maneno ya Mungu kwenye Biblia. Labda unashiriki kanisa fulani lenye mazingira yanayofaa kufifunza Biblia, unahimizwa kuunda kikundi ambacho mnawenza kuwa mnakutana mara moja kwa juma kwaajili ya kukua pamoja kwa kujifunza Biblia. Kumbuka kila mtu kwenye kikundi ni wa muhimu hata kikundi kikiwa kikubwa au kidogo. Kila mtu ni wa faida kwa kikundi chote. Ni wakati wa kuanza! Fungua Biblia yako Yoshua 1 sasa anza safari

UTANGULIZI

Mapenzi ya Mungu Njia Yetu inajumuisha kujifunza juu ya watu watatu tofauti kabisha. Ruth mjane na mgeni, anaacha kila kitu alichokizoea nyuma na kuondoka na mamamkwe wake Naomi kwenda kwenye Nchi ya Ahadi na kuishi katikati ya watu wa Mungu. Badala ya kujiteng na Naomi, Ruthi anajikabidhi kwa Naomi kwa maisha yake yote.

Mtu wa pili ni Samweli aliyezaliwa na tasa. Akapelekwa mbele za Mungu akiwa mdogo sana, alitumika katika hema la kukutania chini ya Eli. Uaminifu wa utumishi wake ulikuwa wazi siku zote za maisha yake. Mwisho, Samueli aliteuliwa kumweka wakifu Sauli, mtu wa tatu ni mfalme wa kwanza wa Israeli. Sauli alikuwa mfano wa Israeli kama mtu aliyeishi nje ya mapenzi ya Mungu.

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Akichaguliwa na Mungu kutumika kama mfalme, Sauli alichagua kutomtii Mungu na kuishi kinyume na Amri zake. Sawa na Sauli Israeli walikuwa ni watu waliochaguliwa na Mungu, ma wati wa Agano la Mungu. Sawa na Sauli, Roho wa Mungu alikuja kwa nguvu juu yao, Israeli ilipewa nguvu na Mungu kuteka nchi ambayo walipewa na Mungu kama miliki yao. Na kama Sauli alivyoamua kutomtii Mungu, kuasi, na mwisho kumkataa Mungu, pia Waisraeli walimkataa Mungu kama mfalme wao na kutka mfalme wao ili wawe sawa na mataifa mengine.

Waisraeli walipaswa kujibu swalii hili: Nani atakuwa Mungu wao? Katika Kutoka 32 tunaona jinsi watu walivyokuwatayari kumbadilisha Mungu wao na mungu mwingine, ndama wa dhahabu. Aruni akiwaogopa aliwaongoza katika kuabudu sanamu. Katika 1 Samweli 13-15 tutajifunza jinsu Sauli alivyoongoza watu katika upotevu, na aliwaogopa watu wake. Sawa na Israeli Sauli alipaswa kujibu swalii: Nani atakuwa Mungu wake? Na kama Musa alivyochochia Arumi na Israeli walichofanya, Samweli alimkemea Sauli kwa kitendo chake hicho. “Kwakuwa umekataa Neno la Mungu naye amekukataa kama kuwa mfalme (1 Samweli 15:23).”

Mwisho, swalii ambalo Israeli na Sauliwaliswa kujibu, hata mimi na wewe tunapswa kufanya hivyo . Nani atakuwa Mungu *wangu?* Ni Mungu gani ninayemtumikia, kumpenda, na kumtii?

Unapojiunga na somo hili unapaswa kutii Neno la Mungu, furahia kiuishi karibu naye, na kutafakari mapenzi yake. Mapenzi yako yawe njia yako ukiwa umevuviwa na nguvu ya Roho wa Mungu umwabudu Bwana peke yake Mwokozi wako na Mfalame

Somo 1

Sehemu I

UTANGULIZI: Kati ya kitabu cha Waamuzi na Samweli inatokea habari ya Upendo. Kitabu cha Ruthi ni sura tatu. Habari hii ilitokea wakati wa utawala wa waamuzi. Ni kipimdi ambacho Israeli wasingesikiliza waamuzi wao bali walifanya ukahaba na miungu mingine na kuiabudu, wakati Israeli walikataa kuacha kiburi na maovu yao (Waamuzi 2:17, 19).

Inawezekana hujazoe habari ya Ruthi. Katika somo hili utaona mwanamke aliyeacha mambo yake yote na mila yake na kupokea mila, watu na Mungu wa Israeli.

KAZI YA KUFANYA: Soma Ruthi 1.

- Taambua wahusika katika sura hii.
- Hali ikoje?
- Ni maamuzi gani?

MAZOEZI: Unaposoma mistari 1-4 soma mti wa familia:

(mme)

(mke)

(mwana)

(mke)

(mwana)

(mke)

1. Familia hii ilitoka wapi na kwanin iliondoka (mistari 1)? _____
_____
2. Wakuchagua kuishi wapi (mistari 2)? _____
3. Wana wawili walioa Orpah na Ruthi wote waliokuwa wakitoka Moabu. Kulitokea nin kwa familia ya Naomi (mistari 3-5)?
_____
4. Naomi alipata habari gani kutoka Moabu (verse 6)?
_____
5. Mwanamke anaamua kurudi nyumbani na anaelekea njia ya Yuda. Naomi anawaambia nini wakwe zake katika mistari wa 8? _____
NI ipi ilikuwa baraka yake?
  - Bwana awa _____
  - Bwana awa _____Jibu la wanawakwa lilikuwa ni nini (mistari 10)? _____
6. Kwanini Naomi alisisitiza kuwa warudi nyumbani (mistari 11-13)?
_____
7. Orupa alifanya nini? _____
Ruth alifanya nini? _____

8. Naomi alimsisitizia Ruthi arudi kwa watu wake na miungu yake. Ruthi alijibu nini?

Ruthi hakujaribu kumwacha Naomi. Kifa tu kingewatenganisha wanawake hawa.

9. Kwahiyu wanawake hawa wawili walisafiri kuelekea Bethrehemu. Kufika kwao kulisababisha mshangao mkubwa. Wanawake wa Bethrehemu waliuliza:

-
10. Naomi alitaka watu wajue ukubwa wa majonzi yake. Jina Naomi lina maana ya kupendeza. Sasa alitaka aitwe (mstari 20) _____. Ina maana gani? _____

Alionaje maisha (mstari 21)? _____

-
11. Mstari 22 fupisha kilichotokea. Kumbuka kuwa Ruth anaelezewa kama Mmoabu, Mkwe wake Naomi. Kilikuwa ni kipindi gani cha mwaka? _____

Sehemu 2

FUNDISHO: Simulizi ni rahisi sana. Kuna njaa. Familia inakwenda kwenye nchi ya kigeni yenyeye chakula. Wakiwa katika nchi ya Moabu mwanamme anafariki mwanamke anabaki na watoto wawili. Watoto wake wanaoa na baadae nao wanafariki. Wajane watatu wanaamua kurudi nyumbani. Mkwe mmoja anaamua kurudi nyumbani kwao, na mmoja anaamua kubaki na mama kwe na wote wawili wanarudi Bethlehemu.

Wanawake wa Israeli wanashindwa kuamini kuwa aliyefika kweli ni Naomi. Majina ni muhimu. Jina la Naomi lina maana ya *pendeza* lakini Naomi anakataa jina hili anatka kuitwa Mara likimaanisha *uchumgu*.

Soma tena mstari wa 20 na 21. Anasema kuwa Mungu Mungu amemfanyia nini ?

- “Amefanya maisha yangu

”

- “amenirudisha _____ ”

- “hame _____ ”

- “amerudisha _____ ”

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Pendeza kwa chungu. Maisha ya Naomi yanaonekwana kutokuwa kitu na yameghubikwa na shida. Mme na wana watoto wake wamefariki. Anaona maisha yake kuishiwa na furaha. Kwa mtazamo wa Naomi haya yote yamesababishwa na Mungu. Bwana mwenye nguvu amemletea haya yote. Ni mwanamke mweye uchumgu.

KUTAFAKARI: Matukio katika maisha yetu yanaweza kutusababishia uchungu. Sawa na Naomi tunaweza kumlaumu Mungu kwa hali hiyo. Tunaweza kumlaumu kwa kusababisha maisha yetu kuwa machungu na kujiona kuwa si kitu, yaliyojaa matatizo. Maisha ni sehemu ya machungu lakini mwisho tunaackhiwa nafasi ya kufanya maamuzi ya jinsi tutakvyoishi. Je tutajiachia kuishi maisha ya uchungu na hasira? Swali linalotarajiwa ni hili: Nitachagua kuishije wakati huo wa shida na machungu? _____

Ni sehemu gani ya maisha yako yanapotafakari maisha ya Naomi (pendeza)?
_____

_____ ya Mara (uchungu)?
_____

SALA: Ee Bwana, wakati mweinigine maisha yamejaa shida na uchungu. Ninajikuta mwelesi wa kukulaumu kuwa wewe ndiye uliyesababisha uchungu na shida zangu. Ninakukimbia badala ya kukukaribia. Ni wewe unayechelewa kuponya uchungu wangu, jaza utupu wangu na kuniokoa na mateso na dhiki. Nifungue nikupokee na kuishi na wewe.

Sehemu 3

KAZI YA KUFANYA: Soma Ruth 2. Unaposoma utaona muhusika mwengine.

- Ni yupi huyo muhusika mpya?
- Tunajifunza nini kuhusu yeye?
- Uusiano wake na Naomi na Ruth ni nini?

ZOEZI:

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

1. Tunakutana na nani katika mstari wa 1? _____ Tunajifunza nini juu yake?

2. Ruthi anataka kufanya nini (mstari 2)? _____

3. Alipata wapi taarifa (verse 3)? _____

4. Boasi alimuuliza nini msisimamizi na msimamizi alitoa taarifa gani (mstari 5-7)? _____

5. Boasi anamuonyesha Ruth ukarimu gani (mstari 8-9)? _____

6. Ruthi aliitikiaje ((mstari 10))? _____

7. Boasi alimwambia mambo yote aliyosikia juu yake. Kisha akampa baraka za aina mbili ((mstari 12)):

a. Bwana aku _____

b. Ili uwe _____

8. Kama mgaeni Ruthi hakuwa na lolote bali kama mtumishi. Pamoja na hayo Ruth akumwomba nini katika mstari wa 13?

9. Boasi alitoa maelekezo gani kwa wafanyakazi wake ((mstari 15-16))?

10. Ukarimu wa Boasi haukumbariki tu Ruthi bali pia na Naomi. Ruthi alikusanya kwa usalama hadi jioni. Alipepete nusu kipimo na Boazi akampa ukarimu wa kumkarimu Naomi kwa shayiri inayobaki. Naomi alimuuliza nini Ruthi (mstari 19)?

11. Ruth alifanya nini kuhusu Boasi? Alikuwa ni nani (mstari 20)? _____

a. Katika mstari 21 Ruakiendelea kati ythi anaendelea kutoa taarifa kwa mama mkwe wake yate yaliyokuwa yakiendelea kati yake na Boazi.

b. Ruth alimtia nini Ruth kufanya (mstari 22)? _____

c. Ni kwa muda gani Ruth alikaa shambani ?

- d. Ruth alikuwa wapi kwa muda huu wote?
-

FUNDISHO: Kumbukumbu 25:5-6 elezea baadhi ya majonzi ya Naomi. Katika mistari hii tunaambiwa kuwa mtu akifariki akaacha mjane bila mtoto, ndugu amuo. Hii ilikuwa kutunza jina la ndugu yake katika Israeli. Sasa kumbuka hali ya Naomi na Ruth. Mme wa Naomi na wana wake wamefariki. Hakuna wa kubeba jina la familia. Hanakuwa na mtu wa kumuo Ruth kwasababu shaemeji yake alifariki. Boazi alipomtenda Ruthi kwa ukarimu Naomi anatoa maoni, “Hakuacha kutoa ukarimu wake kwa walio hai na waliokufa.”

Naomi anapomtaja Ruth kama “mkombozi wa familia” anasema kuwa ameshika wajibu wa kutunza jina la familia kuendelea kuwa hai. Boazi alikuwa na wajibu kufuatana na sheria za kiyahudi kumuo Ruthi. Hii likuwa sahihi kutuatana na mali za mme aliyefariki Walawi 25:25-28 inasema kuwa ikiwa mtu ni maskini na anataka kuuza baadhi ya mali zake ndugu wa karibu anapaswa kuzinunua au kukomboa mali iliyouzwa. Alikuwa mkombozi wa familia. Atachukua wajibu wa kutunza wajibu wa mkombozi wa familia baadae katika somo hili.

Sehemu 4

MATUMIZI: Katika Ruthi 2 Tunagundua sifa mbili, Moja ya mwanamme Boazi na moja ya mwanamke Ruth. Mkombozi hii ni habari ya upendo na tunaona uhusiano wao ukiendelea tayari kwa sura ya pili. Hebu tumuone Boazi kwanza:

1. Soma Ruth 2:8-9. Boasi alimwelekeza nini Ruth? _____
Boasi alijali usalama na ulinzi wa Ruth. Kumbuka maelekezo haya.
2. Soma Ruth 2:14-16. Boazi alimpa nini Ruth? _____
Boasi alihakikisha kuwa Ruth anapata mahitaji ya kutosha. Hakutaka tu apate chakula bali akusanye kwaajili ya Naomi na kwaajili ya kuuza pia.
3. Mungu aliumba wanaume na hali ya kutunza na kulinda mke na familia yake. Boasi alionyesha hali hii katika uhusiano wake na Ruth. Katika ulimwengu wa sasa hali hii inapuuziwa. Katika Agano Katika kitabu Jipyä cha Waefeso Mt. Paulo anawahimiza wanaume kuwapenda wake zao kama Kristo alivyolipenda Kanisa na kutoa uhai wake kwaajili yake.. Chukua muda kutafakari ulipoona upendo wa mwanamume kwaajili ya

mke wake. Ni nini kilifanyika au kusemwa kuonyesha moyo wa kupenda na kulinda mke wake? _____

Sehemu 5

Hebu sasa tuangalie Ruth:

1. Soma Ruth 2:7, 10, 13, 23. Unaona sifa ya tabia gani kwa Ruth?
  - a. Mstari 7: _____
  - b. Mstari 10: _____
  - c. Mstari 13: _____
  - d. Mstari 23: _____
2. Kitabu cha Agano Jipycha 1 Petro, Mt. Petro anahimiza wanawake kuinga uzuri wa ndani ambao hauishi—uzuri wa moyo wa ukarimu. Katika waraka wake wa Tito. Mt. Paulo anawahimiza wanawake kuwa watiifu na kuwa mfano. Sifa hizi zinaonyeshaje maisha ya Ruth? _____
3. Kumbuka wakati ulipoona upendo wa mke kwa mme wake. Alifanya au kusema nini kuonyesha unyenyekevu wake, upole, ukarimu, na shukrani kwa mme wake?
_____
4. Ni kwa vipi upendo wa Boazi kwa Ruth na wa Ruth kwa Boasi unaonyesha upendo kwa mtu mwengine na uzuri wa ndani usioisha ? _____

SALA: Rudi nyuma ufunge kitabu uone taswira ya watu wa jinsia tofauti hata ikiwa ni wa familia moja, wanandoa, washika katika biashara au marafiki. Muulize Mungu kukupa uzuri wa upendo unaoonyesha upendo wake kwa watu wote wawili wanawake na wanaume. Mshukuru kwa tofauti aliyoweka katika wanaume na wanawake na na ombo tofauti hizi zipokelewe kama baraka.

Somo 2

Sehemu 1

ZIEZI: Simulizi ya upendo wa Boazi na Ruth inaendelea katka sura ya 3. Unaposoma sura hii angalia

- Maelekezo ya Naomi kwa Ruth
- Mwitikio wa Boazi kwa mpango wa Ruth
- Ukarimu wa Boazi

ZOEZI:

1. Naomi alitka amfanyie nini Ruth (mstari 1)? _____

Tunajifunza nini juu ya dhana ya nyumbani kwa Ruth 1:9?

Alipata “pumziko” gani la nyumbani baada ya maisha ya ujane (Ruth 3:1)?

---

2. Ni maelekezo gani Naomi aliyompa Ruth (mistari 3-4)?
_____

Utii wa Ruth ulipokea maelekezo ya Naomi (mstari 5).

3. NI kwa vipi na wapi Boazi alikutna na Ruth (mistari 7-9)?
_____

Ruth alisema kuwa alikuwa nani? Alimtangaza Boazi kuwa nani (mstari 9)?

---

4. Boazi alisema nini kuhusu Ruth 10? _____

5. Boazi alimuahidi nini Ruth (mistari 11-13)? _____

6. Anamwelekeza kufanya nini? _____

7. Aache miguu yake kabla ya wengine kuamka. Ni jambo gani la mwisho alimtaka afanye (mstari 15)? _____

Kwa mara nyingine Biazi anaonyesha ukarimu alipoonyesha ukarimu wake kwa Nomi na Ruth.

8. Naomi anatamani kufahamu kilichotokea na Ruth yuko tayari kumshirikisha! Ni maelekezo gani ya mwisho ya Naomi mstari 18?

Ruthi anaonyesha utayari wake wa kwenda nyumbani kwa mkombozi wa familia. Alionyesha utii kwa mama mkwe wake na utii kwa Mungu aliyemwabudu. Sasa kila kitu kinabaki mikononi mwa Boazi. Naomi anasema nini kuhusu Boazi? “Kwasababu mwanamume _____.”

Sehemu 2

MATUMIZI: Katika Ruthi 3 tuna sifa ambazo huwafamya mwanamume na mwanamke wawe katika uhusiano. Tamko la kwanza Ruth 3:11. Ruthi ana sifa gani kati ya watu wa Boazi wa? Walimfahamuje? _____

Kitabu cha Mithali kinataja mke mwema. Tunajifunza nini juu ya mwanamke kufuatana na rejea hizi zote?

1. Inalinganishwaje katika Mithali 12:4? _____
_____

2. Inalinganishwaje katika Mithali 14:1? _____
_____

Sasa inajengwaje katika Mithali 24:3-4? _____,
_____, na _____

3. Mithali 31:10-12 – Mume mwenye mke mwema anakosa _____
_____

Kuna mwanamke aliye katika mawazo yako anayesimama kama mke mwema? Ni jambo gani linalomfanya avutie?

Ni mambo gani anayofanya au kusema yanayomfanya aonekane kuwa mwanamke mwema katika mawazo yako?

Kama wewe ni mwanamke ni sifa gani ya mwanamke mwenye tabia njema unayojenga? Ni tabia gani unataka maisha yako yaige?

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Sifa nyingine iliyowafanya wahusiane inaelezewa kwa Boazi. Mkombozi wa familia alikuwaje. Katika mistari 11 na 12 Boazi anatambua wajibu aliokuwanao kama familia pia anamtambua Ruthi kama mke mwenye tabia njema. Anasema kuwa kati ya marafiki na jamii anawapita wote. Lakini anampa taarifa gani mpya Ruth katika mstari wa 12?

Huyu mwanamume alipawa kupewa muda wa kukomboa kwa kufuata utaratibu. Ikiwa anataka kumkomboea Ruth kutoka kwenye maisha ya umaskini ma kukataliwa kama mjane na mgani, hiyo ni nzuri lakini anamwomba nini Ruthi kama mkombozi wa familia, kama hayuko tayari kutimiza wajibu huu ? _____

Kumlinda, kwa mara nyingine, Boazi anasisitiza nini katika mstari 13?

Maisha ya baadae ya wajane kama Ruth na Naomi yalikuwa yasiyo na matumaini. Maisha yalikuwa magumu. Wajane walikuwa wakipuuziwa. Walikuwa hawathaminiwi na walikabiliwa na umaskini. Sheria ya kiyahudi iliwapa haki wajane na kutaka jina la marehemu kuendelea kuwapo kupitia mkombozi wa familia. Naomi hakuwa na mtoto mwengine wa kiume wa kumuoa Ruth. Ruthi alichagua kumjali Naomi na kuacha nchi yake ili amtumikie. Japo alikuwa mgeni kutoka nchi ya Moabu, Mungu alibariki uaminifu wake kwa Naomi.

Naomi alifurahi kuona kuwa Boazi anakuwa mkombozi wa familia. Alimwimiza Ruthi aone kama Boazi angekubali kuwa mkombozi wa familia (Ruthi 3:1-2). Huyu alikuwa na wajibu wa kutunza wanafamilia nje na familia yake katika hali ambayo wanafamilia wa katibu huwa wakombozi wa familia husika. Jamaa wa karibu alikuwa halazimishwi kuoa mjane. Ikiwa hakuoa mjane mwanandugu mwengine wa karibu alipewa fursa hiyo. Katika mila ya Kiyahudi urithi walipewa watoto wa kiume. Kama mkombozi wa familia hakumuoa mjane alibaki bila kitu.

Kwa wakristo mkombozi wa familia ni Yesu. Alitukomboa na kututoa katika maisha ya umasikini na mauti kwa njia ya maisha yake, kufa, na kufufuka. Alitukomboa na kutufanya mali yake. Tulinunuliwa kwa thamani (1 Wakorintho 6:20). Kama mkombozi wetu wa familia

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

sadaka yake imetufanya kuwa mali ya Mungu. Maisha yetu sasa yamejawa na mtumaini, amani, matumaini na utajiri wa maisha ya milele tukiwa naye siku zote.

KUKARIRI: 1 Petro 1:18-19 katika maktaba ya kumbukumbu yako. Soma kifungu kwa makini. Jitazame, mwanamume au mwanamke, kama mjane asiye na matumani, aliyekata tamaa, na masikini. Tambua kuwa umekombolewa na Yesu, mkombozi wako wa familia. Ni ye ye aliyekutoa katika maisha ya utupu na kukukomboa kwa damu yake ya thamani iliyomwangika kwaajili ya kusamehe makosa yako yote uliyotenda. Sadaka ya maisha yake iliyotolewa kwetu maisha yakutosha pamoja naye. Furahaia habari njema kuwa umekombolewa! Nyma ya kadi andika maneno ya kushukuru na kusifu kuwa Yesu Kristo ni mkombozi wako!

Sehemu 3

KAZI YA KUFANYA: Wakati Boazi hakupoteza muda. Anakwenda kukaribia kuwa mkombozi wa familia. Unaposoma sura hii gundua tabia ya Boazi ya kukabirana na mwanamume. Soma Ruthi 4:1-12 na angalia yafuatayo:

- Mbinu ya Boazi
- Matukio haya yanafanyika wapi?
- Sahaidi wa majoribu yote

ZOEZI:

1. Sehemu ya simulizi hii inafanyikia wapi (mstari 1)? _____
Lango la mji ilikuwa ni mahali watu walipokutanika na kujadili mambo ya siku pia walifanya biashara. Hapa palikuwa ni mahali karibu na ukuta wa mji ambako wageni na wasafari waliingia na kutoka. Boazi alikaribishwaje kama mkombozi wa familia?
_____
2. Boazi aliita nani kujiunga nao (mstari 2)? _____
Unafikiri ni kwanini aliwakaribisha katika mzungumzo? _____
_____
3. Boazi anataka mambogani yarikebishwe mstari 3-4)?
_____
4. Boazi anawakilishaje jambo hili? _____

---

5. Mwanamume anaitikiaje (mstari 4)? _____

6. Ni habari gani za ziada Boazi anamshirikisha mwanamume katika mstari 5?

---

7. Mwanamume anajibuje kwa wakati huu (mstari 6)?

Mkombozi wa familia hataki kukomboa ardhi.

8. Mstari 7 inatupa picha nini kinakwenda kutokea katika mstari 8. Kulikuwa na jambo gani la lazima kwa ukombozi ? _____

Tena kulitokea nini katika mstari 8?

---

9. Mstari 9 unatwambia ni kwanini Boazi aliandaa wazee wote kuwapo na kwanini alichagua eneo hili la adhara . Kwanini?

---

10. Walishuhudia nini katika mistari 9 na 10? _____

Kutafuta mali na kuoa, illkuwa tofauti kabisa kwa Boazi na mila za ulimwengu wa sasa. Mtu alikataa zawadi na akatoa kiatu cha mtu na kumpa mwengine kabla ya ushuhuda alifunga. Hakuna karatasi zilizosahiniwa. Hakuna hati halali iliyotolewa..

11. Boazi alipokea mke na mali mbele ya mashahidi amba walimpa Boazi Baraka mbili.:

- Kuhushiana na Ruth
-

Kumbuka: Baraka kwaajili ya Ruth mstari 11 ni sala kwaaji ya uzao wa Ruth. Lea na Yakobo walikuwa wake wa mfugaji Yakobo. Lea hakuwa na shida ya uzao, alizaa wote isipokuwa . Kwa maneno mengine Rahari alikuwa na matatizo mengi. She Alikuwa tasa kwa muda mrefu kabla ya kumzaa Yusufu. Alifariki akimzaa mtoto wake wa pili Benjamini. Pmaoja na hayo, kwa pamoja “walijenga nyumba ya Israeli (Jacob).”

- Kuhusu Boazi _____
-

Kumbuka: Huu mstari unatoa rejea kwa Israeli. Katika Ruth 1:2 tunajifunza kuwa Naomi alikuwa akitoka katika kabilia la Efraimu na walikuwa wakiiishi katika mji wa Bethlehemu katika nchi ya Yuda. Baadhi ya rejea hazitofautishi kati ya Efraimu na Bethlehemu. Tazama Bethlehemu katika ramani ambayo inaonyesha nchi ya makabila kumi na mawili. Kuhusiana na uzao

---

Kumbuka: Mstari 12 unataja Yuda, Tamari, na Perezi. Habari inaelezewa katika Mwanzo 38. Yuda alikuwa mmoja wa wana kumi na wawili wa Israeli. Tamari alichukua mimba na Perezi alikuwa pacha pamoja na Yuda. Ukoo ulimuhusu Pereze.

Sehemu 4

KAZI YA KUFANYA: Kamilisja domo la Ruthi 4:13-22. Kumbuka Baraka ya ndoa kati ya Ruth na Boazi. Kupitia wao Naomi pia alibarikiwa. Kumbuka yafuatayo:

- Itikio la mwanamke wa Bethlehemu
- Huhusianoa wa Naomi na mtoto
- Iwapo kuna muhusika mmojawapo wa familia ya Perezi unayetambua
- Mchango wa Ruthi katika familia ya Israeli

ZOEZI:

1. Boasi aimchukua Ruthi akawa mke wake akachukua mimba akamzaa mtoto wa kioume. Unaweza kufikiriaje itikio la marafiki wa Naomi na wanawake wa Israeli?

---

2. Ni jambo gani walilosema katika mstari wa 14?

Kwasababu Boasi alichukua wajibu kama mkombozi wa familia, hii ilikuwa na maana gani kwa maisha ya baadae ya Naomi na Ruthi?

Si kwamba walipata mahitaji kama chakuala na nyumba bali Naomi alipata mjukuu! Kupitia Boazi kungetokea nini kwa jina la mme wa Naomi? _____

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

3. Ni baraka gani wanawake walizompa watoto?
- a. (mwisho wa mstari wa 14) -
_____
- b. (mwanzo wa mstari wa 15) -
_____
4. Walisheherekeea na Naomi juu ya Baraka za mkwe wake alizopata (mstari 15).
Wanasema nini kuhusu Ruthi? _____
5. Naomi anachukua mtoto na kumlaza mapajani mwake na kumlea. Can't you see
“Bibi mwenye furaha” ilikuwa imeandikwa kwenye uso wa Naomi alipomuonyesha
kwa marafiki? Mapaja yake yamebebe mtoto kwa mara nyingine. Ana mjukuu wa
kupenda. Mtoto alipewa jina gani? _____ Kwa ufupi
tunaambiwa mtoto wake alikuwa nani _____ mjukuu
wake alikuwa nani baadae
_____. Ruthi alikuwa bibi yeke mkubwa na mfalme
Daudi.

KUTAFAKARI:

- Siweze kufanya lolote bali kuona kuwa maisha ya Naomi yanabadilika. Katika sura ya 1 alikuwa mke wa uchungu na akasisitiza jina lake kuitwa Mara. Sasa katika sura ya 4 jamii inamuona kama amebarikiwa kuliko hata kama angekuwa na watoto wa kiume saba! Rudia watu ana matukio ambayo yalileta baraka:
_____
- Katika sura ya 1 Ruth aliacha nchi yake na usalama wake ili aandamane na mama mkwe wake. Uaminifu wake ulimleta katika nchi mpya, watu wapya, utamaduni mpya, na Mungu mpya. Mungu aliheshimu uamzi wake wa kuja Bethlehemu na Naomi hata kama ilikuwa ni kwa umasikini na shida. Rejea watu na matukio ambayo yalileta baraka katika maisha yake: _____
- Kwa mara nyingine siwezi kufanya lolote bali kuona Boazi kama mtu wa haiba. Aliheshimu maneno yake. Hakuogopa kuchukua wajibu kama mkombozi wa familia.
_____

Aliamua kuwa Naomi na Ruthi wasibaki bila mkombozi. Rejea maneno na mambo aliyofanya yakawa Baraka kwa watu hawa: _____

Sehemu 5

MATUMIZI:

- Wahusika katika habari hii wanatupa changamoto ya kuwajali watu wengine, hasa wajane. Katika nchi nyingi serikali huweka utaratibu wa kuwajali wenye shida. Mtu mwingine hawezi kusaidia bali kuuliza swali: Je taasisi hiyo ingekuwa na maana kama familia na marafiki wangkuwa na moyo wa kutunza wenye shida, wajane na yatima, wasio na kwao na wenye njaa? Wewe unajikuta wapi katika kutunza wenye shida? Ni watu gani katika familia unaodhani kuwa ni wahitaji na wanahitaji msaada wako? Kwenye daftari yako andika baadhi ya mawazo yako unapopambana na kujibu maswali yafuatayo.
- Katika sura ya 4 tunasoma ushuhuda wa baraka ya Boazi (mistari 11-12) na baraka za wanawake kwa Naomi (mstari 14-15). Baraka ya ushuhuda ni kama ndoa au uchumba na baraka za wanawake ni wakati wa kuzaliwa mtoto. Tunachukua mila kama hiyo katika kuzaliwa kwa mtoto. Fikiria kwa muda kama ulipewa nafasi ya kumbariki bwana harusi na bibi harusi wakati wa harusi kwenye ukumbi wa mapokezi. Ungesema maneno gani ya kuwabariki maarusi na waliopo? _____

Kumbuka ulipowapongeza wazazi kwaajili ya mtoto, Baraka yako ingekuwa nini kwa wazazi na mtoto anapokua?

KUTAFAKARI: Miguuni ni mahali pa upendo na kulishia mtoto. Mtoto anapobebwa ni alama kuwa mtoto ni wako. Ruthi 4:16 anasema kuwa “Naomi alichukua mtoto, akamlaza miguuni pake akamtunza.” Ni kwa kiasi gani tunatumia miguuni kama sehemu ya kuonyesha upendo? Kama wewe ni mzazi au bibi/babu, shangazi au mjomba, rafiki na jamaa wa karibu hutafuta fursa ya kuweke mtoto miguuni mwako. Ni mahali ambapo hadithi zinasimuliwa na kusomwa. Miguuni ni mahali pa chakula kinapotolewa na kufurahiwa, matoto anapokuzwa katika mambo ya Mungu, anapofundishwa simulizi za Biblia, Vifungu vya Biblia, na ukweli wa Biblia. Miguuni ni mahali ambapo mtoto anaelekezwa katika upendo wa Mungu, mahali ambapo mtoto

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

anaelekezwa na kufundishwa, haachwi wala kutelekezwa. Kumbuka kumbukumbu ulizonazo kuhusu kukaa miguuni. Unakumbuka nini? Ni hisia gani zinakuja moyoni mwako? Hisia zako ni za mlango wa kulia? _____

Ungetaka nani “alazwe miguuni pake na kutunzwa?” Macho ya wengi hulia kwaajili ya miguu ya upendo. Ni habari gani za kusikika na uzoefu gani wa kusimuliwa? Ni jambo gani ala kutia moyo au matendo ya kuonyesha upendo?

SALA: Bwana Mungu, Baba mwenye nguvu, kwasababu ya Yesu aliyenileta kwako , umenishika na kuniweka miguuni mwako. Umenipa fursa ya kufanyika mwana wako. Ninakuja kwako na mara zote unanikaribisha. Kwaajili hiyo ninakupa shukrani na sifa. Fungua macho yangu nione walio karibu name wanaohitaji maja yangu, mahai ambapo kujali na upendo unatolewa, mahali ambapo ukweli wako unafundishwa, mahali ambopo wengine wanakuja na kusikika,kubali, na tia moyo. Niwezeshe kufupokea wengine kwa mikono wazi sawa na unavyonipokea mimi. _____

SOMO 3

Sehemu I

UTANGULIZI: Samuel ni mwamzi wa mwisho. Habari zake zimeandikwa katika Samweli wa kwanza. Kitabu kinaanza na majina magine ya eneo hilo. Fungua ramani katika Biblia yako uone nchi iliyomilikiwa na makabila tofauti. Kwa kutumia ramani onyesha maeneo: 1) Nichi ya Ifrahimu iliyo kaskazini mwa Yuda, Dani, na Benjamini; 2) milima ya Erarhimu ambayo ni mkoa wa magharibi wa Efraimu; na 3) Shilo mashariki na Kaskazini mwa Betheli. Rejea imeonyeshwa ya Rama, inawezekana ramaini yako isionyeshe mji. Iko wastani wa maili 15-18 kuwelekea kusini mwa Shiloh. Ukiwa umeonyesha maeneo haya yote utakuwa umelekezwa vizuri.

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Baadae majina zaidi yametajwa. Majina haya ni ukoo wa Samweli. Jina la baba yake ni Elikana. Tunaambiwa kuwa anatoka _____ (Kwa somo letu mji huu utajulikana kama Ramah). Ukoo wa baba yake uliitwa Zufite. Wazufite walitoka milima ya Efrahimu.

- Baba yake Elikana alikuwa _____
- Babu yake alikuwa _____
- Babu wa baba yake aliitwa _____
- Bbu wa babu yake aliitwa _____

Tunaambiwa kuwa Elikana alikuwa na wake wawili:

_____ na
_____. Tunaambiwa nini kuhusu wake hawa wawili?
_____

Kukumbuka majina haya inawezekana isiwe muhimu kwako na kwangu,kwa Israeli historia ya familia ya mtu ilimpa heshima. Tunaishi kwenye dunia inayotumia anwani na miji, tovuti na barua anwani za barua pepe, anwani, usalama wa kijamii na namba za akaunti. Taarifa zinawaambia wengine habari juu yetu na mahali tunapoweza kupatikana . Kujuu mzizi wa mtu Israeli walijahamu ukubwa wa ukoo wa mtu na anapoweza kupatikana katika jamii yao.

ZOEZI: Hebu tufanye mazoezi kwa kutumia taarifa zilizo katika mstari wa 1 na 2. Katka somo hili tutakuwa tukijifunza juu ya mhusika Samweli. Kutokana na tuliyojifunza kutoka mistari hiyo miwili tunafahamu nini kuhusu Samweli, hata kabla ya kuzaliwa kwake? Atakuwa ...

- a) Mtoto wa E_____
- b) Kutoka kwenye kabilia la E_____
- c) A Z_____
- d) Ataishi R_____
- e) Babau wa babu, wa babu ni Z_____

KAZI YA KUFANYA: Soma 1Samweli 1:3-20. Utakutana na majina ambayo inawezekana ni mageni kwako. Yaandike na undeele kusoma. Tutajifunza juu yake baadae . Mamabo ya kuangalia wakati ukisoma:

- Elikana alifanya nini kila mwaka
- Maisha yalikuwaje nyumbani mwa Elikana
- Kiapo cha Hana
- Mashitaka na Baraka za Eli
- Hana alipata mimba na ana mtoto

Sehemu 2

ZOEZI:

1. Safari ya Elikana kutoka Shilo kwenda Rama kila mwaka ilkuwa nini? _____

Shilo ilkuwa kituo cha kidini cha Israeli. Hema la kukutania lilikuwa kule na kila mwaka wanaume wa Israli walipaswa kwenda kuhiji kila mwaka kwaajili ya kuabudu na kumtolea Bwana sadaka.

2. Katika mstari wa 3 tunaambiwa juu ya wahusika watatu. Baba ni _____

Wana wake (watoto wa kiume) wawili ni _____ na

Eli alikuwa akitumika kama kuhani mkuu katika hema la kukutania na wana wake wawili walikuwa wakitumika kama makuhani wa Bwana. What do we know about Peninnah (mstari 4)? _____

3. Tunajifunza nini kuhusu Hana katika mstari wa 5?

4. Tunajifunza nini kuhusu uhusiano wa Hana na Penina katika mastari wa 6? _____

5. Hana alimjibu nini Penina kwa manyanyaso ya mara kwa mara _____

Elikana alimwitikiae Hana? _____

Ni maswali mangapi ya “kwanini” yanayoulizwa katika (Mstari 8)?

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

- Kwanini _____ ?
- Kwanini _____ ?
- Kwanini _____ ?

Mwisho anauliza nini? _____

Unaweza kukumbuka kutoaka mafundisho yetu juu ya wanawake wengine kama vile Sara mke wa Abrahamu na mke wa Yakobo Raheri kwamba mwanamke tasa alileta aibu kwa mme wake. Alikuwa hakubaliki kijamii hata kama angeamua kufanya hivyo mme wake angempa talaka.

6. Hana yako Shilo. Chakula kimekwisha. Yuko katika hema ya kukutania Eli alipokuwa ameketi. Ana mahangaiko. Analia kiasi cha kutoweza kula. Anamwomba Bwana. Anafanya kiapo gani katika mstari wa 11?

- a. “Ikiwa uta _____
- b. “na si _____
- c. “ndipo nita _____
- d. “na si _____”

7. Hana hakutaka asahauliwe na Bwana. Alitaka akumbukwe. Alitaka zawadi ya mtoto wa kiume. Na kisha angemrudisha kwa Bwana na angekuwa mnaziri maisha yake yote. Ni Mwamuzi gani mwingine aliye kuwa mnaziri? Tazama Waamuzi 13:7, 24.

Ilikuwa na maana gani kusema kuwa mtoto wake angekuwa mnaziri? Tazama Hesabu 6:2. _____

---

8. Eli aliona nini na alihitimishaje (mistari 12-14)? _____
-

9. Hana alieleweka vibaya. Alijisemaje katika mstari wa 15 na 16?
-

10. Eli alimpa baraka za amani na baraka za Mungu ingempa vyote alivyoomba. Ni mabadiliko gani yaliyotokea (mstari 18)? _____
-

11. Mstari wa 19 na 20 ilisababisha mioyo yetu kufurahi. Hana anachukua mimba. Jina la mtoto ni nani? _____ Jina lake lina maana gani? _____
-

Sehemu ya 3

UTANGULIZI: Hana alitafuta mtoto kwa muda mrefu, mwisho alipata mimba akamzaa mtoto wa kiume akamwita jina lake Samweli. Fikiria furaha yake! Mkosi wake uliondoka. Hakuwa tane tasa. 1 Samwel 1:19 inasema kuwa Bwana alimkumbuka. Je Bwana likuwa amemsahau Hana? Neno “kumbuka” katika rejea hii inaonyesha kuwa Mungu alichukua hatua. Alifanyaia kazi maombi yake kwaajili ya mtoto wa kiume. Ki binadamu hatuwezi kuelewa kwanini Mungu anajibu maombi ya baadhi ya watu na si wengine. Mungu anatenda, lakini inawezekana si kwa muda wetu. Thnachokumbuka ni kwamba Bwana alimkumbuka Hana.

Baada ya kusubiri muda mret na kuvumilia visa vya Penena, Hana yuko tayari kusherekeea. Pamoja na hayo yote Hana alikumbuka ahadi aliyokuwa ameweke kupeleka mtoto wake kwa Bwana maisha yake.

KAZI YA KUFANYA: Soma 1 Samweli 1:21-28.

- Kumbuka Hana alivyomwanda Samweli kwaajili ya kujitoa maisha yake yote .
- Kumbuka hali ya Hana akiacha mtoto wake na kurudi peke yake nyumbani
- Ana alimwambia maneno gani ya mwisho Eli kabla ya kuondoka?

ZOEZI:

1. Wakati umefika wa Elikana kuto sadaka yake kwa mwaka Shilo. Familia yote ilikwenda, isipokuwa Hana na Samweli. Hana aliamua kutokwenda. Alimwambia nini Elikana?

---
2. Elikana alijibu nini mstari 23? _____

Alimwambia kufanya kile alichoona kinafaa na kuacha mapenzi ya Bwana kutimia.

KUTAFAKARI:

- Kwahiyo , Hana alikaa nyumbani na mtoto wake. Hatuwezi kufanya chochote bali kushangaa kile kilichokuwa kikiendelea wakati wote Hana akimnyonyesha mtoto wake.

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Muda utakuwa ulipita. Kumbuka mabo aliyotaka ayakumbuke moyoni mwake—kumbukumbu ya kichoko na machozi yake, kukua kwake kimwili, akijifunza kutambaa, kutembea na kukimbia, maneno yake ya kwana na kuchekesha kwake. Ni nja gani unazitumia kukumbuka mambo muhimu katika maisha yako, wakati unapokuwa hutaki kusahau? _____

Hana hana uwezo wa kupiga picha na kuziweka kwenye CD au alubamu ili awaonyeshe marafiki zake. Kumbukumbu tu ndiyo ilikuwa hazina yake.

ZOEZI:

1. Mwisho wakati ulifika. Alikuwa anaacha kunyonya na ilikuwa ni safari ya kila mwaka ya kwenda Shilo kwaajili ya kutoa sadaka na kuabudu. Pamoja na Samweli alikwenda na nini? _____

Hivi vililetwa kwenye hema la kukutania kwa kumtolea Bwana sadaka. Nadhiri ya Hana ilikuwa karibu kutimia.

2. Hatuwezi kujua Samweli alikuwa na umri gani ilia ki mila mtoto alikuwa akiacha kunyonya kwa miaka mitatu. Mstari 24 unaonyesha tu kwamba alikuwa mdogo. Bila mashaka, umefurahia maisha ya umri wa miaka mitatu au minne. Elezea mtoto wa umri huu : _____
-

Kumbuka wazazi kwa umri huu miaka 3 au 4. Kumbuka furah wanayokuwa nayo kwa mtoto wao: _____

Walichinja dume la ng'ome na kupeleka mtoto kwa Eli. Hana alimwambia nini?

Hana aliahidi kumto Samweli kwa Bwana huu ulikuwa ni wakati wa kurudisha kile alichopewa. Mstari 28 unasema, “Na akamwabudu Bwana huko.”

Mwisho, Hana, Elkana na wanafamilia wengine walikwenda Rama lakini Samweli aliachwa katika hema la kukutania mbele za Bwana maisha yake yote.

Sehemu 4

KUKARIRI: Ni vigumu kufikiria jinsi ya kurudi Rma bila mtoto Samweli. Jambo gani lilikuwa katika mawazo ya wazazi? Tunapata mawazo kutoka sala ya Hana katika Samweli 1 Samweli 2. Chukua nafasi usoame msttarri wa kwanza. Hana alisema,

“
_____

_____ katika _____.” Mtu hawezi kuelewa kuwa moyo wake ulikuwa umeridhika wakati akirudi nyumbani. Bila shaka, anasikitika kwa kukosa kichanga miguuni. Ni hali ya kibinadamu kusiktika kwa kujitenga na mtu yoyote. Hanna anaonyesha tabia yake iliyojengwa katika imani yake katika Bwana anapomwacha Samweli kwenye hema ya kukutania “Roho yangu inafurahi katika Bwana.”

Habakuki ni kitabu kidogo karibu na mwisho wa Agano la Kale. Habakuki 3:17-18 inaelezea wakati wa kutokuwa na vile vyote tunavyohitaji and yena bado tutafurahi. Furaha haina uhusiano na hali ya nje. Badala yake furaha ni hali ya ndani iliyojengwa katika uhusiano na Bwana. Tunapomjua Bwana na kuisnhi katika uhusiano naye, haimaanishi kuwa kila mara tutafurahi katika hali zote tunazokumbana nazo. Haimaanishi kuwa furaha isiyoelezeka itatokea nje na kumjua Yesu ambaye ni kila kitu.

Chukua muda kuandika mistari hii miwili na kuikariri. Mistari inaongelea juu ya mtini, zabibu, mafuta ya mizeituni, kondoo na ng’ombe. Kumbuka maisha yakpo mwenyewe. Inawezekana huhusiani na mtini, inawezekana ukahusika na kutafuta mwenza mkristo. Inawezekana huhusiani na zabibu lakini inawezekana unatafuta kazi. Inawezekana shida yako siyo ng’ombe lakini inawezekana inahusiana na kupata ujaa uzito na kuzaa mtoto. Shida ya maisha yako ni nini? Je uko tayari kusema kuwa pasipokujali haya yote, tamaa, mahitaji, na inahusika kuwa “bado nitafurahi katika Bwana, Nitafurahia Bwana mwokozi wangu?”

SALA: Moyo wangu unafurahi katika wewe Ee, Bwana. Wewe ni furaha ya maisha yangu. Ni wewe unayenipa furaha pasipokujali hali yoyote inayonizunguka. Ninaweza kusikitika kwa kupoteza mpendwa bado moyo wangu unafurahi katika wewe. Ninaweza kusiktika kwa kuishi bila mwanza lakini moyo wangu unafurahi katika wewe. Ninaweza kutafuta kazi bila mafanikio lakini moyo wangu unafurahi katika wewe. Furaha yangu inatokana na upendo mkubwa ulio

nao kwaajili yangu. Pasipokujai mimi ni nani na ninafanya nini wewe unanipenda. Uhusiano wetu umejengwa katika mwana wako , Yesu Kristo mwokozi wangu. Asante! Kama Hana ninaomba leo kwa ujasiri ninakuomba kunitazama na kunikumbuka. Ninaomba usinisahau. Leo ninaomba unikumbuke kufuatana

---

Sehemu 5

UTANGULIZI: Somo hioli linalinganisha wana wa Eli, Kuhani mkuu, pamoja na Samweli, Mtoto wa Hana na Elikana. Tabia ya wana hawa wawili inaonyosha kiini cha tabia. Japo hatufahamu umri wa Samweli ulikuwa miaka mingapi alipoachwa katika hema ya kukutania, tumajua kuwa alikuwa mdogo sana. Hata pasipo maelekezo ya wazazi wake tunaona maendeleo ya motto kama motto wa Mungu.

KAZI YA KUFANYA: Soma 1 Sammweli 2:12-21. Kumbuka yafuatayo

- Matendo ya wana wa Eli kuhusiana na sadaka ya nyama
- Kazi za Samweli kama kijana katika hema la kukutania
- Baraka za Eli kwa Hana na Elikana
- Kukua kwa Samweli na utu uzima wake

ZOEZI: Hebu tutazame *ukweli* wa habari...

1. Ni jambo gani la kwanza tunalojifunza kuhusu wana wa Eli (mstari 12)?

_____ na _____

2. mistari 13 na 14 tunaambiwa utaratibu na kazi za kuhani wakati mwisraeli alipokuja hemani Shilo kutoa sadaka kwa Bwana:

- a. Nyama ilitayarishwaje? _____
  - b. Mtumishi wa kuhani alifanya nini? _____
  - c. Nani alipokea nyama iliyopakuliwa kutoka kwenye chungu?
- _____

FUNDISHO: Kabala ya kujuu uharisia wa matendo ya wana wa Eli tunapaswa kufahamu ni nin Mungu alikusudia kutohana na sadaka ambayo kuhani alitoa kwaniaba ya watu. Huma ya rangi ya shaba yenye meno matatu iliitwa huma. Katika Walawi 3:3-5 tunajifunza kuwa mafuta ya

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

wanyama yalikuwa chaguo na yalipaswa kuchomwa kwa kuni madhabahuni. Mstari 5 unasema kuwa hii ilikuwa “sadaka iliyofanyika kwa moto, harufu ilimpendeza Bwana .” Katika 1 Samweli 2:15 na kuendele tunaambiwa kuwa mtumishi wa kuhani angekuja kwa mtu aliyejewa akitoa sadaka na kudai kuahani apewe _____.

Mtumishi asingekubali _____. Alitaka tu _____.

Wana wa Eli Hofani na Fineasi walikuwa makuhani wawili wakati baba yako akihudumu kama kuhani mkuu. Hofani na Fineasi walimtuma mtumishi kudai nyama mbichi ili kupata sehemu nono, filet na steki, kwaajili ya kuchoma. Nyama mbichi ingejuwa na mafuta bado ambayo walitaka. Mafuta kufuatana na sheria yaliariwa kuwa sadaka iliyofanyika kwa moto hiyo ingejuwa harufu nzuri ya kupendeza kwa Bwana. (Walawi 3:3-5).

ZOEZI:

1. Si kwamba Hofani na Fineasi walituma mtumishi wa kuhani kwa mtu aliyejewa akitoa sadaka akidai nyama mbichi, bali hawakumwacha amtu hyou afanye nini?

Alidai kuwa mtu aliyetao sadaka atoe nyama maera moja au (mstari 16) _____

2. Mstari wa 17 unasema nini juu ya dhambi zao?

3. Ni jambo gani lilifanya dhambi yao iwe kubwa mbele za Mungu?

4. Dharau kwa mungu inafanywa na wale wanaofahamu Neno na mapenzi yake bado huchagua kufuata njia zao wenye. Angalia mistari hii na ona maneno mengine yanayoelezea kutotii.

Rejea   Neno na tungo inayoelezea neon kutotii

1 Samweli 2:29	
Kutoka 23:21	
Hesabu 14:11	
Hesabua 15:31	

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Yeremia 7:21-26	
Malaki 1:2	

5. 1 Sammweli 2:22 ni matendo mengine ya vijana hawa kuonyesha madharau mbele za Mungu.? _____
6. Mstari 18 inaelezewa katika “lakini” ndogo Kisha kulikuwa na Samweli. Mstari huu unatwambia kuwa alikuwa akifanya nini?
_____
7. Katika mstari huu tunaambiwa kuwa motto anavaa nini?
_____

Naivera imeelezewa katika Kutoka 28:6-14. Hili vazi lilivaliwa na makuhani. Mtandao huu wa tovuti utaonyesha maana ya naivera:

8. Ukweli kwamba alikuwa amevaa naivera ya hariri ilikuwa inaonyesha kuwa alikuwa akiandaliwa kwaajili ya kazi ya ukuhani .
_____

Vazi hili lilikuwa pekee kiasi gani! Kila mwaka Hana alikuwa akilipua kadiri mtoto wake akiongezeka. Kila mwaka Elikana na Hana walitazamia kumuona mtoto wao.

9. Eli alitoa barka gani kwa watoto? _____
_____

Bwana alimtendea kwa rehema Hana. Alitunga mimba na akazaa _____ wakiume na _____ mabinti.

10. Tunaambiwa nini kuhusu Samweli katika mstari 21?
_____

SOMO 4

Sehemu 1

KUTAFAKARI: Chukua nafasi ulinganishe maisha ya wana hawa wawili.

- Ofini na Feniasi walikjuwa wameelekezwa tofauti na Samweli. Mwelekeo wa maisha yao ulikuwa ni nini kufuatana na mstari wa 15-17? Pamoja na taratibu za kikuhanzi zilizowekwa na Mungu, hawa vijana walikuwa wachukuaji na watumiaji. Walichukua chochote toka kwa watu waliota sadaka. Walichukua sadaka. Walichukua toka kwa Mungu mwenyewe. Walichagua kutumia vyote walivyo vipata kwa faida zao wenyewe.
- Mafundisho ya Samweli ni tofauti kama tuononavyoona katika mistari ya 18-21. Katika mistari hii tunaona kuwa Samweli alitolewa kwaajili ya Bwana, alitumika mbele za Bwana, na akakuwa katika uwepeo wa Bwana. Mwelekezaji wa Samweli alikuwa ni Bwana. Maisha yake yalikuwa yamejengwa katika mahusiano aliyokuwa nayo pamoja na Bwana. Hakuona maisha kuwa yake bali yaliyotolewa kwa Bwana, wala si kwaajili ya kujifurahisha nafsi yake. (Kumbuka: Alikuwa mnaziri, aliyetengwa kwaajili ya Bwana.) Kwaajii hiyo Samweli alitumia maisha yake katika hema la kukutania na kumtumikia Bwana. Alifahamu kuwa kazi ya maisha yake ilikuwa kutumika, utumishi ambao mwisho wake ulikuwa ni kwaajili ya Bwana. Aliishi katika uwepo wa Mungu. Alijifahamu na aliyemtumikia. Bwana alimfurahia na kumbariki maisha yake yote.

MATUMIZI:

- Chukua nafasi ya kulinganisha habari hii na maisha yako mwenyewe. Tafakari maisha yako tunapoona maisha ya Samweli.
  - Alitotolewa kwaajili ya Bwana. Je unaamini kuwa maisha yako yamebadilishwa na kumilikiwa na Bwana? Kwa wengine hii imetokea wakati wa ubatizo. Wakati wa ubatizo mtu anapokea msamaha wa dhambi na kuingizwa katika familia ya Mungu. Hii inatokea kwasababu Yesu alikuwa shujaa wetu alishinda mwovu na shetani, na alitufanya watakatifu mbele ya Bwana. Mtu anapokelewa katika mikono ya Baba wa upendo katika kubatizwa kwajina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu. Kila mmoja amatolewa kwaajili ya Bwana! Katika ubatizo Anatadai maisha yetu na kutufanya wake! Je Mungu amedai maisha yako? Roho Mtakatifu akusaidie kumwamini anaposema: “_____ (wewe ni

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

wangu) _____, Nimelikukomboa; Nimekuita kwa jina lako; ni wangu” (Isaya 43:2).

- Samweli alitumika mbele za Bwana. Tuambiwa hili katika 1 Samwel 2:11. Maisha yake yalikuwa ya maana kwasababu alijua anayemwamini. Kazi yake ilikwa wazi kwa kila mtu. Pamoja na mambo yote yaliyfanywa na wana wa Eli, Samweli alimtumikia Mungu.
- Mara nyingi tunashindwa kutambua makusudi ya maisha yetu ya kila siku. Badala yake tunaona kwama maisha yetu hayana thamani. Mara nyingi tunataka tuonekane mbele za watu badala ya kufanya tuwezalo kuwainua watu wengine? Je haiwezekani kuwa tunataka kutumikiwa badala ya kutumika? Samweli alifurahia kumtukia Mungu japo ni wachache waliomtambua huduma yake. . Unaonaje huduma yako na kazi yako? _____

Unafurahiaje unapotambua kuwa unawahudumia watu na kumikia Mungu?

- Hofini na Feniasi hawakumthamini Mungu. Hawakutambua uwepo wake katika maisha yao. Sammeli alimfahamu Mungu na kufurahia uwepo wa Mungu katika maisha yake. Aliishi katika uhusiano na Mungu akijua kuwa hatamuacha. Je unafaraja kama hii katika maisha yako? _____

Bwana alitoa upendo wake kwa Samweli. Samweli hakupendelewa na Mungu. Mungu alimtamfanya Samweli kuwa wake. Upendo wa Mungu usiostahili, neema yake ilitolewa kwake. Huu ni upendo uleule usiostahili unaotolewa kwako na kwangu. Upendo wa Mungu si kitu tunachostahili bali tunachopewa na yeye.

SALA: Leo, Bwana, ninapokumbuka maisha yangu, Ningependa kukushukuru kwasababu ya...

- _____,
- _____ na
- _____.

Ninataka nikushukuru kwasababu ya watu ambao ni muhimu katika maisha yangu...

- _____,
- _____ na
- _____.

Bwana Yesu, nisaidie nione kuwa ninaishi kwaajili ya kukukutumikia. Ninapokumbuka haya yote uliyonitendea nisaidie niishi kwa kutambua kuwa ninaishi kwaajili ya makusundi yako.

Sehemu 2

UTANGULIZI: Tunafhamu kuwa ujisadi umeingilia ukuhani. Fineasi, Ofini na baba yao walikuwa makuhani wa Bwana. Katika 1 Sammeli 2 tunajifunza kuwa watoto wawili “walikuwa wakinajisi sadaka za Bwana.” Hata Eli alikuwa akifahamu kuwa watoto wake walikuwa wakolalal na wanawake waliokuwa wakihudumu kwenye mlango wa kuingia katika hema ya kukutania. Lakini Hofini na Feniasi walidharau maonyo ya baba yao (1 Samweli 2:25).

Baadae katika sura ya 2 tunaambiwa kuwa Eli alikuwa haheshimu sadaka ya Bwana. Eli aliulizwa swali katika 1 Samweli 2:29, “Kwanini unaheshimu wano kuliko kuniheshimu mimi kwakujinene pesha kwa sehemu nono za sadaka zangu zinazotolewa na watu wangu wa Israeli?” Eli alikuwa akishiriki dhambi ya wana wake. Aidha alikuwa akidharau sadaka za Bwana kwa kufaidi sadaka nono za nyama.. Walawi 3:16-17 inasema kuwa mafuta yote yalikuwa ni ya Bwana maku makuhani walizuiwa kuala mafuta yoyote!

KAZI YA KUFANYA: Soma 1 Samweli 3:1-4:1. Chunguza mambo yafuatayo:

- Itikio la Samweli kwa wito wa Bwana
- Maelekezo ya Eli na majibu ya Samweli
- Ujumbe wa Bwana kwa Samweli
- Samweli anamwambia Eli kila kitu
- Uhusiano wa Mungu na Samweli

ZOEZI:

1. Ilikuwa mwisho wa siku. Samuel was lying down in the Tabernacle where he usually slept. What happened on this particular night (1 Samweli 3:4-6)?

Bwana anaitikia mara tatu na Samweli mara tatu kwa kwenda kwa Eli.

2. Kunatokea nini katika mara ya tatu? Eli anagundua nini (mstari wa 8)?

---
3. Eli anampa maelekezo gani Samweli (mstari 9)?

---
4. Kwahiyoo tunaambiwa mwishoni mwa mstari wa 9 kuwa Samweli “alikwenda akalala mahali pake.” Mtu anaweza kusema kuwa alikuwa na usiku mgumu! Ni usiku wa namna gani! Mstari 10 unaonyesha jambp jipya. Ni tofauti gani katika nafasi hii na wito wa Mungu kwa Samweli? ____

---
5. Wakati huu Samweli anaitikia sawa na Eli alivyomwambia (mstari 10). Mstari wa 11-14 unasema Bwana alichomwambia Samweli. Bwana alisema nini?
  - a. Mstari 11: _____
  - b. Mstari 12: _____
  - c. Mstari 13a: _____
    - i. Mstari 13b: _____
    - ii. Mstari 13 c:
_____
  - d. Mstari 14: _____
_____

---
6. Samweli alibaki kitandani hadi asubuhi alipoanza kazi yake. Hatufahamu Samweli alikuwa na umri gani wakati huu ila mstari wa 1 unamuongelea kama mvulana. Inaonekana alikuwa kijana mdogo Hatufahamu. However, Alikuwa ameanza kuwa na uhusiano wa moja kwa moja na Mungu muda mfupi. Bwana alikuja akasimama karibu naye. Alisema maneno kadhaa ya hukumu kwa Eli na watoto wake. Sasa anaogopa kumwambia Eli maono yake (mstari 15). Unaweza kumlaumu? Lakini anasikia wito wa Eli na anaitikia kwa maneno yaleyale alyotumia usiku: _____
  - Eli aliuliza nini? _____
  - Eli alisisitiza nini? _____
  - Ni nini tishio kwa Eli? _____

---

7. Samweli alimwambia Eli kila kitu (Mstari 18). Eli aliitikiaje? _____

8. 1 Samweli 3:19-4:1 inatuelezea jinsi Samweli alivyokua 19:

a. Mstari 20: _____

Angalia Dani na Belisheba katika ramani ambayo inaonyesha mgawanyiko wan chi kati ya makabila kumi na wawili. Nani itakuwa kaskazini ya mbali ya Berisheba. Mstari 21:

b. 1 Swameli 4:1

Samweli aliheshimu Neno la Mungu na kuliona takatifu. Akatambuliwa kama nabii wa Bwana na Bwana akaendelea kutokea Shilo na akajifunua kwa Samwweli kuitia Neno lake ambslo likitolewa kwa kila mtu katika Israeli.

Sehemu 3

KUTAFAKARI:

1. Umefanya kazi ukweli wa habari. Unafikiria nini?

- Kuhusu kijana Samweli?

_____

- Kuhusu Eli?

_____

- Bwana alimwambia nini kuhusu Samweli?

2. Ni maneno gani yamerudiwa katika sura hii? _____

Pigilia mstari maneno yaliyotumika.

- Kama ungekuwa Samweli, Je ungeonyesha uvumivu huo wa kutumika kwa muda mrefu? _____
- Je unafikiri ungekwazwa? Itikio lako lingekuwa ni nini?

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

- Kwa vyovoyote kujifunza na kusikiliza ni vitu viwili tofauti. Bwana alisema. Samweli alisikiliza. Samweli alijifahamu kama mtumishi wa Bwana na kama liyetumika mbele yake akifahamu kuwa alipaswa kusikiliza. Neno la Mungu lilinenwa.
  - Nasisi tumepewa nafasi ya kuongea na kusikiliza tunapoendelea kukua katika uhusiano wetu na Bwana. Kupitia Neno lake, Biblia, Bwana anasema. Tunaposoma neno Bwana tunasikiliza anayosema kwasababu tuko watumishi wake, wanaotumika mbele zake. Kumbuka uhusiano wako na Mungu. Wakati mwingine unaweza kuzungumza naye katika maombi. Wakati mwingine unaweza kumsikiliza katika kusoma Neno lake. Je uhusiano wako una uwiano katika kuzungumza na kuongea? Unaweza kuboroshaje mahusiano yako katika mawasiliano?_____
-

MAMBO YANAVYOONEKANA: Habari hii inaweza kuibua maswali mengi kwako.

Kwamfano...

- 1 Samuel 3:1 inamaanisha nini kwamba “nyakati zile Neno la Mungu lilikuwa ni adimu; hkukuwa na maono ya kutosha?”
- Samweli alikuwa na umri gani?
- Katika mstari wa 7, ina maana gani kusema kuwa Samweli alikuwa hajamfahamu Mungu?
- Au ni ukweli gani ambao Neno la Bwana lilikuwa halijafunua kwake?
- Mstari 10 unasema kuwa Bwana alikuja na kusimama pale. Ilikuwa halisi? Ni kweli kuwa Samweli alimuona Bwana?
- Mwisho wa sura tunaambiwa kuwa Bwana aliendelea kuonekana Shilo. Alikuwa kule ki mwili? Je Samwweli na wengine walimwona?

Inawezekana haya ni maswali uliyokuwa ukijiuliza wakati ukijifunza sura hii ya 3. Usiogope maswali na mambo usiyofahamu. Usifikiri kuwa kuna majibu kwa kila kitu. Ni kuendelea kuuliza Neno la Mungu kuongoza na kuisimamia kujfunza kwako. Muombe atumie ukweli wa habari hii ili upate ufahamu juu ya Mungu huyu anayekupenda na anayekuhitaji kama mtoto wake na mrithi katika uzima wake wa milele.

TUNACHOJIFUNZA KUHUSU MUNGU: Tunajifunza nini tunapomsikia Mungu akimwita Samweli kwa jina lake?

---

anapotuita kwa jina? _____

Anahitaji uhusiano wa karibu wa binafsi. Ukweli ni kwamba anatufahamu na kutuita kwa majina yetu (John 10:3)! Kwa ukaribu!

Tunajifunza kuwa Mungu anaweka Neno lake kwa wale wenye masikio ya kusikia kile anachosema. Eli hakupokea ujumbe kutoka kwa Bwana. Hakujali Neno la Bwana na sheria yeke takatikfu lililetu hukumu kwake, dhambi zake, na nyumba yakeL Kumbuka unavyoitikia Neno lake kwa uzima wako. Tunapomfahamu zaidi tunaitikia Neno lake: “Sema, Bwana, mtumishi wako anasikia!”

SALA: Andika mawazo ya sala yako. Unapokumbuka somo hili ni jambo gani ungetaka kushirikisha kukufuata

1. Mwelekeo wako kwa Mungu anaposema nawe katika Neno lake:
_____
2. Muda wa itikio wako kwa wito anapokuita umtumikie au kutumikia wengine: _____
_____
3. Kukua na kukomaa kwako unapoendelea katika mawawasiliano ya uhusiano wako na Yeye. : _____
_____

Part 4

UTANGULIZI: Kwa mara nyingi hatusikii lolote zaidi ya Samweli hadi sura ya 7. Katika sura ya 4 tunajifunza kilichotokea kwa Hofini, Fenihasi, na Eli. Kisha katika sura ya 5 tunajifunza kilichotoke kwa sanduku la agano na Wafilisitu walioiteni kutoka kwa Israeli. Sura ya 6 ni majibu ya Wafilisti kwa swali lao: Tutafanya nini na sanduku la Bwana? Katika sura ya 7 Samweli anaonekana tena. Anawaongoza Waisraeli katika toba na Wafilisti wa nakata tamaa hawashambulii Israeli tena wakati wa uhai wake.

KAZI YA KUFANYA: Unahimizwa kusoma 1 Samweli 4. Mstari wa 1 inafanya kielelezo kwa Wafilisti, Ebenezeri na Afeki. Wafilisitu walikalia nchi karibu na mwambao wa Bahari ya Mediteraniani. Miji ya wafilisiri ilijumuisha na Ashkeloni, Gathi, Eroni, Ashdodi, na Gaza. Ukiangalia katika ramani utaona kuwa himaya ilikuwa karibu na mkoa wa Magharibi wan chi ya Yuda. Waisraeli hawakuondoa Wafilisti katika nchi kama Bwana alivyokusudia. Matokeo yake siku zote walikuwa wakipigana vita. Apheki, ambako Wafilisti waliweka kambi ilikuwa magharibi mwa Shilo na karibu ya maili kumi mashariki mwa Afeki, ilikuwa Ebenezeri ambako Waisraeli waliweka kambi. Hapa ndiko habari inakoanzia.

ZOEZI:

1. Matokeo ya vita yalikuwa ni nini (mstari 2)? _____
2. Nani alilaumiwa kwa kushindwa kwao? Waliuliza nini (mstari 3)?
_____

3. Suruhisho la Israeli lilikuwa ni nini?
_____

4. Ni nani aliyesindikiza sanduku na kubariki uamzi huu? _____
5. Ni nini lilikuwa itikio la Israeli sanduku lilipoletwa kambini? _____
_____

6. Wafilisti waliwajibu nini Waisraeli (mistari 5-8)?
_____

Wafilisti waliamua kufanya nini? _____

7. Matokeo ya vita yalikuwa nini? _____
Ni watu wangapi walipoteza maisha? _____ Nini kilitokea kwa Sanduku ?
_____

Kilitokea nini kwa Hofini na Finehasi? _____

8. Ni ujumbe gani ulioletwa Shilo na hasa kwa Eli (mstari 17)? _____
_____

9. Eli alitikiaje habari hii? _____
Tunajifunza mabo gani kuhusu Eli katika mstri wa 18?
_____

“Utukufu umeondoka Israeli, Sanduku la Bwana limetekwa (mstari 22).”

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

MARUDIO: Hebu tufanye marudio kuhusu tuliojifunza kuhusu Sanduku la Agano tuliojifunza katika masomo yaliyopita.

1. Sanduku lilifananaje? Tazama Kutoka 25:10-22 na Kutoka 37:1-9.

- Ukubwa na mfuniko wake: _____
- Kulikuwa nini kawenye mfuniko?
_____
- Mfuniko ulikuwa na maana gani? _____
_____

2. Kulitunzwa nini katika Sanduku? Tazama Waebriana 9:4.

- _____
- _____
- _____

3. Sanduku lilitunzwa wapi? Tazama Kutoka 26:34. _____

_____ Kuhani mkuu tu aliweza kuingia katika eneo hili la hema la kukutania. Paliitwa Patakatifu pa Patakatifu.

4. Wakati wa Eli Sanduku lilitunzwa wapi? _____

Yoahana 18:1 inatwambia nini? _____
Onyesaha Shilo katika ramani kwa mara nyingine. Ni katikati ya nchi yote ya ahadi.
Waisraeli kutoka kusini na kaskazini wangeweza kuja na kutoa sadaka zao.

Sehe mu 5

KAZI YA KUFANYA: Soma 1 Samweli 5. Katika sura hii utagundua kuwa Sanduku la Agano lilipelekwa katika safari isiyo ya kawaida .

ZOEZI:

- Wafilisti walipeleka wapi sanduku waliloteka (mistari 1)? _____
- Waliliweka wapi (mstari 2)? _____
- Kulitokea nini katika mistari ya 3-5?
_____
- Bwana alichukua hatua gani (mistari 6-8)? _____
_____

5. Ni swali gani lilokuwa kubwa (mstari 8)?

Suruhisho likiuw ni nini?

---

6. Kwahiyoo, wakapekeka sanduku_____ . Kulitokea nini Gathi?
-

7. Baada ya hapo sanduku likiwenda wapi (verse 10)?
-

8. Kulitokea nin E kroni? _____
-

KAZI YA KUFANYA: Hii inatupeleka kwa 1 Samweli 6. Soma sura hii na uone wafilisti walichoamua kufanya ili kurudisha sanduku Israeli.

ZOEZI:

1. Hata baada ya miezi saba, wafilisti walikabiliwa na swali gani kubwa (mstari 2)? _____
-

2. Mkutano wa makuhani na waganga ulikuwa na maana gani (mistari 3-6)?
-

3. Ni maelekezo gani katika mistari ya 7-9? Ni jambo gani likiuwa si la kawaida kwa mkutano huu?
-

Lilikuwa jambo la kawaida ng'ombe kuacha ndama wakef? Kufuatana na mstari wa 9 wangegundua nini?

Katika mistari ya 10-12 waligundua nini?

---

4. Ng'ombe walipeleka sanduku Beth Shemesh. Watu walikatakata gari walitoa ng'ombe kama sadaka za kuteketeza kwa Bwana. Tunasoma katika mistari ya mwisho katika mstari wa 6 kisha sanduku lilipelekwa Kiriath Jearim na ikapelekwa nyumbani kwa Abinadad. Mwana wake Eliezel aliwekwa wakifu kulinda sanduku la Bwana.

SWALI LA KUTAFAKARI: Watu wa Mungu walikuwa wakitunza sanduku, Uwepo wa Mungu,. Ni wapi tunaona mambo kama haya katika ulimwengu wetu wa kisasa? Ni wakati gani tunapaswa kufanya yasiyowezekana na tunajaribu kutumia nguvu ya Mungu kama miujiza?

MASWALI YA KUTAFAKARI: Sandukj lilibeba sheria ya Bwana Amri Kumi ambazo katika mlima Sinai. Mfuniko wa sanduku ulikuwa umetengezewa kwa malaika wawili waliowekwa ambao mbawa zake zilimaanisha kiti cha rehema ambapo Mungu angekaa na kukutana na watu wake. Swalii katika 1 Samwelil 5:8 na 1 Samweli 6:2 ilikuwa: “Tutafanya nini na Sanduku la Bwana Mungu wa Israeli?” Unavyotafakari swali hili katika maisha yako, uwepo wa Mungu una maana gani (ambao unatuhukumu kwa kutokuwa na uwezo wa kushika sheria zake) na huruma yake (matendo ya Mungu ya kushikirilia yale yaliyostahili yetu) aliyonayonayo kwa maisha yako?

Sheria ya Mungu inafunua hitaji letu kwaajili ya huruma yake. Huruma yake ikukumbushe upendo wako kwake anapotoa msamaha kwa makosa yetu na kusamehe kutoweza kwetu kuishi maisha makamilifu mbele zake.. Anachotuonyesha ni upendo wake kufunika maovu yetu tunachoweza kusema ni , “Mshukuru Bwana kwakuwa fadhili zake ni za milele.”

SOMO 5

Sehemu 1

KAZI YA KUFANYA: Katika sura ya 7 Samweli anaingia tena kwenye sura. Kwa vyovyote, kwavyovyote sasa ni mkubwa na neno la Bwana linapitia kwake kwaajili ya Waisraeli wote. Soma tena 1 Samweli 7.

ZOEZI:

1. Kwa miaka _____ sanduku llilibaki _____.
Unahisi kunatokea nini kwa watu wa Israeli (mstari 2)? _____
-

Tunaambiwa kuwa walioboleza na kumtafuta Bwana. Maneno haya yanawambia hali ya

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

kiroho ya wana wa Israeli miaka hiyo. Samweli ni mwamuzi wao. Ikiwa waliamua “kumukia Bwana” (tubuni) walipaswa kufanya mambo fulani. Kufuatana na mstari wa 3 walipaswa kufanya nini?

Kumbuka: The Ashtoreths were the gods of the Philistines and other nations who continued to live with the Israelites in Canaan. To review, read Judges 2:10-15. The people worshipped the Baals and the Ashtoreths rather than the God of their fathers who had brought them out of Egypt and through the wilderness to the land God had promised to them.

- a. Ahadi ya Mungu ilikuwa ni ipi (mstari 3)?
_____
  - b. Kwahiyo Waisraeli (mstari 4)
_____
2. Katika mistari 5-7 tunaambiwa kuwa Waisraeli walitubu. Walikiri kuwa walimkosea Mungu. Tunaambiwa nni kuhusu Samweli? Ali _____ kwaniaba ya watu wa Israeli mbele za Mungu.
3. Wafilisti walipatana kuwa mashambulizi yao yaanzie Mispa. Kulitokea nini Waisraeli waliposikia hivyo? _____
-

Samweli alifanya nini katika mstari wa 9?

Mungu alifanya nini?

Waisraeli walifanya nini _____

---

4. Samweli alifanya nini katika mstari wa 12?
-

Jiwe aliliitaje? _____ Ina maana gani? _____

---

5. Elezea kwa ufupi wakati wa maisha ya Samweli yaliyobaki.

a. Kuhusiana na Wafiliisti _____

- b. Kuhusiana na wajibu wa Waamuzi
-

- c. Kuhusiana na unusiano wake na Mungu
-

Part 2

UTANGULIZI: Habari iliyoandikwa katika kitabu cha 1 Samweli kina mabo ambayo hatuwezi kuyamaliza kwenye somo hili. Sehemu ya vifungu hivi itahusu siku za mwisho za maisha ya Samweli na kutuelekeza katika maisha ya Waisraeli chini ya mfalme. Sura na mistari mingi itarukwa lakini unahimizwa kusoma sehemu hizi zitakuelezea kuhangainika wa Israeli na changamoto za kuishi kama watu wa Mungu.

KAZI YA KUFANYA: Soma 1 Samweli 8:1-22.

- Kwanini Wairaeli walitaka mfalme?
- Mungu aliiitikiaje madai ya Israeli?
- Samweli aliwaambiwa kuwa kutatokea nini kwa kutaka mfalme?
- Watu waliitikiaje maonyo ya Samweli?
- Bwana alijibu nini?

ZOEZI:

1. Katika 1 Samweli 8:1-3 tunajifunza habari ya Samweli na watoto wake.

- a. Tunaambiwa nini kuhusu Samweli?
-

- b. Tunaambiwa nini juu ya wana wake Yoel and Abija katika mistari hii?

- _____
- _____ na _____
- _____

2. Wazee walimwambia nini Samweli katika mstari 4 na 5 kuhusu yeye na wana wake?

- a. _____

- b. _____

- c. Walitaka nini? _____

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

- d. Kwanini walitaka mfalme? _____
3. Katika mstari 6 Smaweli alijibu nini kwa hitaji lao la mfalme? _____
4. Kwahiylo akamwomba Bwana. Bwana alimwambia nini katika mstari wa 7?
_____
- a. Walikuwa wanamkataa nani?
_____
- b. Walimfanyaia nini Bwana (mstari 8)?
• _____
• _____
5. Mungu alimpa maelikezo gani Samweli (mstari 9)?
_____
6. Samweli aliwaambia yote Mungu aliyomwambia waliokuwa wakiomba mfalme.
Aliwaabia nini katika mistari ya 11-17?

Rejea	Mfalme atachukua nini...	Mfalme atafanya nini...
Mstari 11-12		a. b. c. d. e.
Mstari 13		a. b. c.
Mstari 14	a. b. c.	
Mstari 15	a. b.	
Mstari 16	a. b. c.	

	d.	
Mstari 17	a. b.	

7. Itikio la watu kwa mfalme litakuwa nini (Mstari 18)? _____
 _____
8. Itikio la Bwana litakuwa nini kwa kilio cha watu (Mstari 18)? _____
9. Baada ya Samweli kutoa maeleze haya anakuja mfalame “lakini katika mstari wa 19. Lakini nini? _____
 _____
10. Watu waliendelea kudai nini?
- Bado walitaka _____.
  - Walitaka kuwa kama _____
    - Kuwa na mfalme ambaye ange _____
    - Kuwa na mfalme kunge _____ na _____
11. Samweli alisikia watu waliyosema na kwenda mbele za Bwana. Bwana alijibu nini (Mstari 22)? _____

Sehemu 3

KUTAFAKARI: Angalia kwa undani mistari ya sura ya 8. Baadhi ya maneno yamerudiwa na kudai tutazame mara ya pili angalia na ugundue umuhimu wake.

- (Mstari 6-9) Kumbuka neno *kukataa na kuacha*. Ni maneno gani mengine yanayoonyesha Israeli kumkataa Bwana?
  - Kutoka 16:1-8 _____
    - Ni wakati gani unapojikuta ukifikiri ama kusema maneno “ikiwa tu?”
 Kuna maneno yanaonyesha kulalamika na kunung’unika moyoni.
- Ni lini mtu alipokunung’unikia na kukulalamikia? Ilisababishwa na nini na ulijisikiaje? _____

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

- Kutoka 32:1-6 _____
  - Uliishataka kupata muungu mwingine amabao ungetegemea baada ya kuona kuwa umeachwa na Mungu, muumba wa mbingu na nchi?
  - Unakusudia kuchagu nini kuwa badala ya Mungu? _____
- Maneno memgine yanayotokea mara kwa mara katika 1 Samweli 8 neno *chukua*.
  - Pigilia mstari neno hilo kila lipotumika 11-17.
  - Linganisha kati ya Mungu na mfalme waliyechagua:
    - Kwa kujifunza Neno la Mungu unajfunza nini kuhusu Mungu?
Walawi 26:5-13 _____
- Review what Samuel tells the people concerning what a king will do:
1 Samuel 8:11-17 _____
- Katika mistari kadhaa nono sikiliza na alisikia yametumika. Bwana alimwambia Samweli kusikiliza yote watu ambayo wangesema. Alitaka asikilize na kufahamu kuwa si Samweli waliyemkataa kwamba walikuwa wanamkataa Bwana mwenyewe mfalme wao. Samweli hakupaswa kusikiliza tu bali alipaswa kuwaonya watu. Mungu alitaka wafahamu mfalme atakaye watawala atakavyokuwa. Japo Samweli aliwasikiliza, mstari 19 unatwambia kuwa hawakumsikiliza na kuendelea kudai mfalme. Samweli anarudia maneno ya yote ya Bwana aliyosema, “Wasilize na uwape mfalme.”
  - Jibu lako nini kwa madai ya watu? _____
  - Ungetaka mfalme hata kama ukitaka kile ambacho angechukua toka kwako?
Kwanini? Kwanini? _____
  - What would cause the people to reject God as their King and demand a king in order to be like all the other nations (verse 20)? _____

SALA: Ee Bwana, Ninajikuta nikiuliza “kwanini” swali. Kwanini watu wangechagua kukukataa kama mfalme? Kwanini watake kuwa kama mataifa mengine? Kwanini walikataa kjutengwa kama watu wako na wewe kuwa mfalme wao? Ulichofanya ilikuwa ni kuwapenda na

kuwapa mahitaji. Ni kitu gani kiliwafanya kuvutiwa na mataifa mengine na kukukataa? Walato huohuo napaswa kufikiria maisha yangu na maamuzi ninayofanya. Ninakuomba ufungue macho yangu, macho ya raho yangu, kuona njia ninayopaswa kufuata badala ya kufuata njia ya dunia inayonizunguka nifurahie upendo na usalama wako. Nipe moyo wa shukrani badala ya moyo unaohangaika Uaminifu wako unabaki Bwana na Mungu.wangu.

Sehemu 4

UTANGULIZI: Tunakaribia kukutana na mtu aliyefanya mambo muhimu katika historia ya Israeli. Watu walitaka mfalme ili wawe kama mataifa mengine. Walimkataa Bwana kama mfalme wao Huyu hakuwa mfalme mpya. Israeli walikuwa wamemwacha Bwana na kuabudu miungu mingine kwa miaka mingi alikuwa amewatoa Misri. Kwahuiyo Mungu aliwapa maelekezo ya kuwapa kama mfalme. Badala ya Samweli kuwaonya alijali ambacho mfalame angewafanya, watu walikataa kusikiliza.

KAZI YA KUFANYA: Soma Samweli 1Samweli 9 na 10. Kama Biblia yako ina vichwa vya habari, unafahamu kuwa 1Samweli 9 na 10 inafanana na habari ya Samweli kuweka wakifu Sauli kuwa mfalme wa Israeli.

ZOEZI:

1. Tunajifunza nini kuhusu Sauli katika 1 Samweli 9:1-2?

---

2. Tatizo lilikuwa ni nini katika mistari 3 na 4?

---

3. What was Saul's concern (Mstari 5)?

---

4. Wasiwasi wa Sauli ulikuwa ni nini 6? _____

5. Sauli alitaka nini (Mstari 7-9)? _____

6. Walitoka kwenda wapi (verse 10)? _____

7. Wasichana waliwaambia kuwa wangemkuta wapi muonaji (mistari 11-14)?

---

8. Mungu alimwonyesha nini Samweli (Mstari 15-17)?

---

9. Ni maneno gani mawili ambayo yaanasema ambacho Sauli angefanya kama mfalme wa israeli?

a. _____ (Mstari 16)

b. _____ (Mstari 17)

10. Sauli anakutana na Samweli, mwonaji, kwa mara ya kwanza. Samweli alithibitishaje kuwa ni mtu ambaye Samuli na mtumishi wailikuwa wakitafutar? Anamwambia nini Samuli? _____

---

11. Mwisho wa mstari wa 20 Samweli anatoa kauli ya kufurahisha. Anasemaje? _____

WSauli anajibu nini katika mstari wa 21?

Sehemu 5

FUNDISHO: Samweli karibu ampake mafuta Sauli kama mfalme wa Israelil. Sauli na mtumishi wake wanaletwa kwenye ukumbi ambako wageni walikuwa wamekaa. Samweli anamkalisha Sauli mahali pa heshima. Anampa chakula alicholeta kikiwa kimetengwa. Akampa nyama ya mgeni wa heshima. Samweli anamwambia kuwa nyama ilikuwa imeandaliwa kwaajili yake kwaajili ya tuko hilo.

Baada ya kula Samweli na Sauli wanatoka sehemu ya heshima ya kulia. Kisha Sauli anajiandaa kuondoka. Sammweli alitembea na watu hao upandeni mwa mji akamwambia Sauli amwache mtumishi wake anendelee mbele yeye abaki nyuma kiasi. Samweli alitaka kumpa nini Sauli (Mstari 27)? _____

ZOEZI: Kuweka wakifu falme kulifanywa kwa mafuta.yalimwagwa juu ya kichwa cha mwanamume

1. Samweli anatoa tamko gani katika 1 Samweli l 10:1? _____

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Katika mistari 2-5 Samweli anamwambia vitu vitatu vitakavyomtokea njiani baada ya kuachana.

Sauli atakutana na nani?

Sauli atawakuta wapi? Kutatokea nini?

2. Katika mstari wa 6 na 7 Samweli anaahadi nini?

SALA: Mungu mwanye nguvu, tunawainua mbele zako walio madarakani wa maeneo yetu. Tunaomba kuwa kupitia wao mapenzi yako yanatimizwa kupitia Bwana wetu, nchi yetu, ulimwengu wetu. Mara nyingi tunajua kuwa tunaasi utawala badala ya kuumbea. Tupe moyo kwaajili ya walio madarakani wape moyo na nguvu ya kubeba majukumu yao. Tunaomba kwaajili ya uvuvio wa Roho Mtakatifu wako wafungue kila mmoja afanye chaguo ma maamuzi yanayokwenda na neno lako. _____

SOMO 6

Sehemu 1

FUNDISHO: Katika 1 Samweli 10:6 Samweli anasema kuwa Roho wa Mungu angekuja juu yake kwa nguvu. Zaidi ya hayo, alimwambia Sauli kuwa angetabiri na manabii. Kisha Samweli anasema, “Utabadilishwa kuwa mtu mwingine. Kisha ishara itakamilika, kufanya yale yote uakayoona yanafaa, kwakuwa Mungu yuko pamoja nawe.” Roho wa Mungu angemfanya Sauli kuwa mtu tofauti.” Mjungu angefanya badiliko ndani ya Sauli. Mstari 9 unatwamnbia kuwa

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Mungu alibadilisha moyo wa Sauli...Sauli alitabiri na manabii. Roho wa Mungu alikuja juu yake kwa nguvu !

Hatufahamu jinsi Sauli alivyokuwa kabla ya kupakwa mafuta na Samweli kuwa mfalme. Tulichoambiwa ni kwamba Mungu alimbadilisha na badiliko hilo lilionekana kwa watu. Katika 1 Samuel 10:11 tunaambiwa kuwa wale waliomfahamu walipoona akitabiri walijiuliza ni kitu gani kimetokea.

Samweli alipompaka mafuta Sauli alitengwa kwaajili ya kutumiwa na Mungu kwa makusudi yake. Akuwa ni mtumishi wa Mungu aliyepakwa mafuta. Smweli alimmweka wakifu kwa kumpaka mafuta watu wakamtangaza mfalme. Katika mstari wa 17 Samweli alirudia yale yaliyoteka. Aliwakumbusha kuwa ndiye aliywatoa katika utumwa wa Misri na falme nyingine. Akawaambia kuwa wakunkataa yeye aliywatoa katika mateso. Mungu hakuwakataa wao ndio waliomkataa kwa kusisitiza kupata mfalme. Sasa mfalame waliyemchagua angeletwa mbele ya watu.

ZOEZI: Habari iliendelea hadi 1 Samweli 10:20.

1. Ni khabila gani lililochaguliwa? _____
2. Ni ukoo gani uliochaguliwa? _____
3. Kisha Sauli mwana wa _____ akuchaguliwa. Lakini tatizo ni nini?
Sauli yuko wapi?
_____
4. Katika mstari wa 23 walikuta mfalme wao amejificha kwanye mizigo. Huyu ni mwanamme ambaye Mungu alimchagua. Aliposimama katikati ya watu Sauli alikuwa anaonekanaje 23)?
_____
5. Samweli alitangaza nini kwa watu mstari wa 24? _____
6. Watu walijibu nini? _____
7. Katika mstari wa 24 Samweli alielezea watu masharti ya ufalme. Inawezekana Bibliwa yako ina rejea ya neno masharti. Rerea inatuelekeza kwenye Kumbukumbu 17:14-20.
Ukiendelea kusoma utaona masharti ya mfalme.

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

- a. Mstari 14 – Maneno haya yalisemwa na Musa miaka mingi kabla. Aliona nini hata kabla ya Musa kuongia nchi ya ahadi? _____

- b. Ni zipi zilipaswa kuwa sifa kuu mbili za mfalme? _____
na_____

- c. Ni yapi yalikuwa maonyo ya mfalme (mstari 16)? Kwanini?

- d. Aliambiwa nini kuhusu wake zake (mstari 17)? _____

- e. Aliambiwa nini kuhusu utajiri wake? _____

- f. Aliambiwa katika mistari ya 18-20 kwamba aliambiwa kuwa alipaswa kujahdhari kushika sheria ya Mungu katika maisha yake yote

---

Na _____. Hakupaswa

kujiona kuwa _____ na _____

_____.

- g. Na Mungu aliahidi nini? _____

Sehemu 2

KAZI YA KUFANYA: 1 Samweli 11-15 inaelezea zaidi habari za Sauli kama mfalme. Tena hapa kuna mambo mengi zaidi ya yale tutakayojifunza, ni muhimu kuchukua hatua ya kujisome a sura hizi mwenyewe ili zikusaidie kukua kulitokea nini kwa Sauli walkati wa utawala.

FUNDISHO:

- Katika sura ya 11 tunasoma sababu ya watu kumtangaza Sauli kuwa mfalme.
- Katika sura 12 Samwelil anazungumza na Waisraeli na kuwaambia tabia yao:
  - Anawakumbusha kuwa
    - Bwana alisikia kilio chao akawakomboa toka Misri (mstari ____)
    - Walimsahau Bwana na kumwacha (mstari _____)

- Bwna aliwasamehe na kuwakomboa na maadui zao (mstari ____)
- Wakuntaja nfalme zaidi ya Bwana (mstar _____)
- Kama wangemtii na kumtumikia wangebarikiwa (mstari ____)
- Kama wakiasi na kumwancha Bwana angekuwa kinyume nao (mstari____)
- Walitambua makosa waliyofanya na kumwomba Samweli awaombee (mstari ____)
- Aliwakomboa pasipokujali waliyoyafanya, wasimwache Bwana (mistari _____)
- Bwana asingewaacha kwasababu aliwachagua wawe wake (mstari ____)
- Mwisho, Samweli aliwakumbusha kumtumikia Bwana kwa uaminifu, kwa moyo wote, na kukumbuka mambo makubwa aliyowafanyia (mstari ____)
- Katika sura ya 13 tunajifunza kuwa Sauli alitoa sadaka ya kuteketeza (mstari 9). This Hii ilikuwa kazi ya kuhani tu. Samweli alimwambia nini katika mistari ya 13-14?

- Katika sura ya 14 Sauli alimjengea Bwana madhabahu. Alimuuliza Bwana atakachofanya kwa Wafilisti mstari 37. Mungu alijibu nini?

- Katika sura ya 15 Bwana alimtakataa kabisa Sauli kuwa mfalme.
  - Ni ujumbe gani Samweli alileta toka kwa Bwana mstari 2? ____

  - Sauli alipaswa kufanya nini (mstari 3)?

  - Sauli alifanya nini (mstari 7-9)? ____

  - Bwana alisema nin kwa Samweli (mstari 10-11)?

  - Sauli alifanya nini? (mstari 12)? ____

  - Baada ya Samweli kutuhumu Sauli, Sauli anajibu nini mstari wa 22-23?

Sehemu 3

KUTAFAKARI: Ni maelezo gani ya kuskitisha ya Sauli. Ni mtu aliyechaguliwa na Mungu kutumikia watu, mtu aliyependwa na kuchaguliwa.

- a) Kulitokea nini katika uhusiano wa Sauli na wautu? _____

Watu alitaka njia zao. Walitaka kuamua nani angewaongoza. Hawakutaka kusikia monyo ya Mungu kupitia Samweli. Watu walichagua kumkataa na kumwacha Bwana aliyeaokoa kutoka kwa mtesi wao na kuwaleta katika nchi aliyowaahidi. Walikuwa tayari kuacha vyote ili wawe na mfalame sawa na nchi nyingine. Kulitokea nini katika uhusiano wa Sauli na Samweli? _____

Sauli alijua kuwa Mungu alikuwa ameweka Roho wake juu ya Sauli. Alijua kuwa Mungu ligeuza roho ya Saluli. Samweli aliletta kwa watu aliyechaguliwa na Mungu kuwa mfalme. Alithibitisa na watu kuwa mfalme wao. Hakuchukua muda mrefu Sauli alianza kufanya kijinga. Aliacha maagizo ya Bwana na kufanya mambo yake alivyotaka.

- b) Kulitokea nin juu ya uhusiano wa Mungu na Sauli? _____

Mtu ambaye alichaguliwa na moyo wa Mungu aligeuka kuwa kinyume na Mungu alikataa kumtii. Matokeo yake Bwana aliacha kumjibu Saluli laipomuita. Alibadilisha heshima ya Mungu na yake, Bwana alimtakataa kuwa mfalme kwasababu Bwana alianza kulikataa Neno la Bwana.

KUTAFAKARI: Samweli aliongea maneno mazito kwa Sauli katika 1 Samweli 15:22-23. Sauli alimdahrau Bwana alitaka kuthibitisha dharau yake kwa Smaweli. Kwa maneno haya Sauli alifuatwa na kuletwa kwenye toba. “Nimekosa. Nimeasi sheria ya Bwana na maelekezo yako. Niliwaongopa watu kwahiyo niliwapa.” Unaweza kukumbuka itikio kama hilo katika Kumbukumbu 32:21-24 wakati Haruni alipowaogopa watu, alishiriki dhambi yao akawatengenezea ndama wa dhahabu. Sauli alihatarisha uhusiano wake na Bwana na Samweli. Mwisho kulitokea nini katika uhusiano huo kufuatana na 1 Samweli 15:34-35?

Hata sisi tunapaswa kukiri kuwa tumekosa. Mara nyingi tunavunja sheria ya Bwana na kukiuka maonyo ya wale alioweka juu yetu. Kama tu wakweli juu yetu tunaweza kukiri kuwa tuliogopa na kwamba tumekumbwa na tabia za walio wengi? Unaweza kukumbuka ulipovutwa na walio wengi na kujikuta ukitenda kinyume na ulivyopaswa? _____

Sauli alisema kuwa aliogopa. Kumbuka hofu yako. Kwanini unavutwa na walio wengi? Ninaogopa?

Wote tumetenda dhambi. We Wote tumekosa hatustahili lolote bali hasira ya Mungu na adhabu kwa maovu yetu!

Sehemu 4

KUKARIRI: Mungu anataka tufahamu habari zake njema zinazopatikana kupitia Yesu Kristo. Unashauriwa kukarieri sura nzima! Zaburi 130 inatwambia habari hizi njema. Tunapojikuta hatuna matumaini kutokana na maovu yetu binafsi, Bwana mwenyewe anatupatia maisha kamili ya matumaini na yaliyokombolewa. Pasipokujali ukubwa wa maovu yetu na ukali wa matokeo yake, Mungu anataka tufahamu upendo wake mkubwa. Analipa na kufunika yote kupitia kufa kwa Yesu na kufufuka kwake, na kutujaza upendo wake. Badala ya kushikwa na dhambi zetu tumewekwa huru kwakuwa tumekombolewa.

Mistari minane ya Zaburi ya 130 inatoa upendo wa Mungu. Tumia juma hili kukariri mistari hii ili ikuhudumie. Unaweza kushirikisha rafiki yako ili imtie moyo.

FUNDISHO: Zaburi 130 inatumia maneno yenyeye nguvu katika jambo hili. Zaburi italeta ufahamju kwa nguvu tukiendelea kutafakari maana ya maneno yake:

- a) ***Huruma:*** Huruma ni kitendo cha Mungu kutotulipa sawa na stahili yetu (adhabu na mauti) badala yake tunapewa tusilostahili (upendo, msamaha, na uzima wa milele).
- b) ***Msamaha,*** Msamaha ni kitu ambacho hakitafutwi wala hakipatikani. Msamaha ni zawado kutoka kwa ambaye anaamua kutoendelea kushikilia makoso ya mtu aliyemkwaza. Kiukwelli, anayesamehe hakukumbuki hata kwazo. Msamaha ni kile

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Mungu anachotupatia baada ya kukwaza utakatifu wake na kuishi tukiwa tumejitenga naye. Mungu anapotusamehe anafuta vikwazo vyote Anafuta vikwazo vinasababisaha matengano kati yake na sisi na kurejesha mahusiano kwa mara nyingine.

- c) **Hofu:** Hofu katika Zaburi hii si kitendo cha kuogopa. Hofu ni kuishi na maisha ya utakatifu. Kwasababu Mungu alituumba, anasamehe, na anatupenda tukimuogopa. Taunamtii na kumuheshimu kwa kuishi kwa kuitikia uaminifu wa upendo wake kwetu.
Tumaini: Kutumaini si kutaka kitu. Matumaini hufahamu na kuimarisha maisha ya mtu kweli ya Mungu kwa Neno lake kwa kuamini kile amnbacho hakionekani kuwa kitatokea, ambacho ni uzima wa milele.
- d) **Ukombozi:** Ukombozi ni kwamba damu ilimwagika. Yesu alikufa kwa ukombozi wa dumia. Ukombozi ni kwamba malipo yalifanyika ili watu wawe wana wa Mungu. Uzima ultolewa kwa mtu mwiingine. Yesu alikufa ili mini na wewe tuishi maisha ya milele pamoja na Mungu Baba milele.

SALA : Bwana, sikiliza kilio changu. Hautunzi kumbukumbu ya yote tunayokosea. Kama umgehesabu hakuna ambaye angeweza kusimama mbele yako. Badala ya kutunza makosa unatoa msamaha kwa dhambi zetu zote. Tunachoweza kufanya ni nini ili kukutii maisha yetu yote? Matumaini yetu ni katika wewe. Maisha yetu yamejengwa katika msingi wako. Unatupa zaidi ya tunavyotegemea. Matumaini yetu yamesimama katika kufahamu kuwa upendo wako usioshindwa yanatupatia ukombozi kamili kwa makosa yetu yote na kutufanya watoto wako milele. Tunaweza kukupa sifa na shukrani zetu.. _____

MARUDIO

Hongera! Umekamilisha somo la *Mapenzi ya Mungu Tumaini Letu*. Umeimarishwa na habari za Biblia na wahusika wapya. Sasa ni wakati wa kufanya marudio. Kumbuka hili si jaribio, Bali kukuthibitisha wewe na maendeleo yako unapoendelea na safari hii ya kufurahisha ambayo inarekebidha maisnha yako. Unapoendelea kujisoma unajifunza *kweli* ya habari ya *ukweli* juu ya Mungu na binadamu. Unajifunza pia kugundua jinsi kutumia *kweli* na katika maisha yako katika karne hii ya karne ya 21.

Mapenzi ya Mungu Njia yetu

Hebu tufanye marudio juu ya hawa wahusika na andika neno au mawili ambayo ndani ya mawazo yako unapokumbuka habari hii.

1. Naomi: _____
2. Ruth: _____
3. Boazi: _____
4. Hanna: _____
5. Eli: _____
6. Samweli: _____
7. Sauli: _____

Hebu tuangalie ramani. Onyesha kila sehemu zifuatazo:

1. Shilo, melekeo wa hema ya kukutania – Sehemu ya kuabudu na dhabihu (1 Samweli 1:3)
2. Eneo la Efraimu – Nchi ya milimani mwelekeo wa mji wa Rama. Saehemu ambayo Hana na Elikana (1 Samweli 1:1; 1 Samweli 2:11)
3. Nchi karibu na mwambao wa Mediteraneanu ulikaliwa na Wafilisti (1 Samweli 4:1-2) Mji wa Wafilisti ambako Sanduku la Agano liliwekwa: Ashdodi, Gathi, and Eroni (1 Samweli 5)
4. Bethi Shemeshi mahli ambapo Wana wa Israeli walipokea Sanduku la Agano (1 Samweli 6:10-12)
5. Kiriath Jearim sanduku la agano lilipotunzwa chini ya ulinzi wa Eliezeri (1 Samweli 7:1)
6. Eneo la kabila la Benjamini– Sauli alikoishi (1 Samweli 9:1)

MARUDIO YA KUTAFAKARI: Tumejifunza wahusika watatu wa msingi katika somo hili la *Mapenzi ya Mungu Njia yetu*.

1. Toa mfano mmoja ambao unaonyesha kuwa Ruth alionyesha mapenzi ya Mungu katika maisha yake kufuatana na maisha aliyoishi:
_____
2. Toa mfano wa kuonyesha kuwa Samweli aliishi maiha yanayomtukiza Mungu _____
_____
3. Ni chaguo gani walilofanya Waisraeli kuonyesha kuwa walipenda matakwa ya mataifa mengine kuliko kumpenda Mungu? _____

-
4. Onyesha mfano ambao Saluli aliishi maisha yake mwenyewe yasiyompendeza Mungu:
-

MARUDIO YA MATUMIZI:

1. Ruthi 4:16 inasema, “Then Kisha Naomi akachukjua mtoto, akamlaza mapajani mwake akamlea” unaweza kutumiaje mstari huu katika maiaha yako? _____

---
2. 1 Samweli 2:1 inasema “Moyo wangu ulifurahi katika Bwana...kwa kufurahia ukombozi wako” Maneno haya ya Hanna yanakuwaje changamoto ninapokumbuka maisha yangu mwenyewe? _____

- a. Zaburi 130 inazungumzia matumaini! Rudia maana ya maneno haya kama Habari njema za Mungu anayezungumza nawe kwa kupia Zaburi hii.
_____
- b. Huruma
_____
- c. Msamaha _____
- d. Woga
_____
- e. Tumaini
_____
- f. Ukomnbozi _____

SALA: Bwana Mungu, Baba wa mbinguni, Umenifikisha mwisho wa somo jingine la Neno lako. Umenipa changamoto ya kutumikia wengine kwa furaha. Umenifundiasha kuitia maisha ya Samweli maisha ambayo yamejengwa ndani yako unayesikia Nemo lako. Na umenikumbusha kuwa Neno lako ndani yangu linanibadilishat. Somo hili limenionya juu ya kukuacha kwa kujifanya wa kwanza. Mwisho unanihakikishia msamaha wako wa upendo ambao unanihakishia upendo wako nisiostahili (neema) na kumilinda kutoka kile ninacho stahili (huruma). Naomba niwambie wengine habari njema pia ili nao waje katika uhusiano na wao waje katika uhusiano na wenyewe unaokoa,. _____

Mapenzi ya Mungu Njia yetu
